

EBA/GL/2015/10

22.09.2015

Iránymutatások

---

a betétbiztosítási rendszerek részére teljesítendő befizetések
számítási módszereiről

	Dátum
<u>Eredeti:</u>	
➤ 0	2015.09.22.
<u>Javított:</u> 58. bekezdés és 1. melléklet (21. bekezdés)	
➤ C1	2016.06.13

Az EBH iránymutatásai a betétbiztosítási rendszerek részére teljesítendő befizetések számítási módszereiről

---

Az iránymutatások jogállása

1. Az e dokumentumban szereplő iránymutatásokat az EBH az 1093/2010/EU rendelet¹ 16. cikkének rendelkezéseivel összhangban adta ki. Az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint az illetékes hatóságok és pénzügyi intézmények minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak.
2. Az iránymutatások rögzítik az EBH álláspontját azzal kapcsolatban, hogy mi a megfelelő felügyeleti gyakorlat a Pénzügyi Felügyelet Európai Rendszerében, és miként kell alkalmazni az uniós jogot egy adott területen belül. Az 1093/2010/EU rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, az iránymutatások hatálya alá tartozó illetékes hatóságok azzal tesznek eleget az iránymutatásnak, hogy megfelelően beépítik azt saját felügyeleti gyakorlataikba (pl. saját jogi kereteik vagy felügyeleti folyamataik módosításával), beleértve azokat az eseteket is, ahol az iránymutatás elsősorban intézményekre vonatkozik.

Adatszolgáltatási követelmények

3. Az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdése értelmében az egyes illetékes hatóságok 22.11.2015-ig kötelesek értesíteni az EBH-t arról, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánják-e felelni ennek az iránymutatásnak, és ha nem, úgy tájékoztatniuk kell az EBH-t a meg nem felelés indokairól. Amennyiben a fenti határidőig ilyen értesítés nem érkezik, az EBH úgy tekinti, hogy a szóban forgó illetékes hatóság nem felel meg az iránymutatásnak. Az értesítéseket „EBA/GL/2015/10” hivatkozással az EBH honlapján szereplő formanyomtatványon kell megküldeni a compliance@eba.europa.eu címre. Az értesítéseket olyan személyek nyújthatják be, akik megfelelő felhatalmazással rendelkeznek arra nézve, hogy illetékes hatóságuk nevében nyilatkozzanak annak megfeleléséről. Az EBH-nak a megfeleléssel kapcsolatban bekövetkező bármely változást is be kell jelenteni.
4. Az értesítéseket a 16. cikk (3) bekezdésével összhangban közzéteszik az EBH honlapján.

---

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1093/2010/EU rendelete (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 331., 2010.12.15., 12. o.).

I. cím – Tárgy, hatály és fogalommeghatározások

Tárgy

2014. június 12-én tették közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában a 94/19/EK irányelvet és annak módosításait átdolgozó új, a betétbiztosítási rendszerekről szóló, 2014. április 16-i 2014/49/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet (2014/49/EU irányelv)². A 2014/49/EU irányelv összehangolja a betétbiztosítási rendszerek finanszírozási mechanizmusait, és előírja a kockázatalapú befizetések beszedését. A 2014/49/EU irányelv 13. cikke értelmében a betétbiztosítási rendszerek részére teljesítendő befizetéseket az adott tag biztosított betéteinek összege és az általa viselt kockázat mértéke alapján kell meghatározni. A betétbiztosítási rendszerek saját módszereket dolgozhatnak ki és alkalmazhatnak a tagok kockázatalapú befizetéseinek kiszámításához. Az egyes számítási módszereket az illetékes hatóságnak a kijelölt hatósággal együttműködve jóvá kell hagynia. A jóváhagyott módszerekről az EBH-t tájékoztatni kell.
- A 2014/49/EU irányelv 13. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a befizetések kiszámításának a tagok kockázatával arányosan kell történnie, és annak során megfelelően figyelembe kell venni a különböző üzleti modellek kockázati profiljait. Ez a módszer figyelembe veheti a mérleg eszközoldalát és az olyan kockázati mutatókat is, mint például a tőkemegfelelés, az eszközök minősége, valamint a likviditás.
- Ezek az iránymutatások eleget tesznek a 2014/49/EU irányelv 13. cikkének (3) bekezdése által az EBH számára előírt feladatnak, miszerint az EBH iránymutatásokat ad ki a betétbiztosítási rendszerek részére teljesítendő befizetések kiszámításának módszereire vonatkozóan, mely iránymutatások különösen a következőkre terjednek ki: a számításokhoz használandó képlet, egyedi mutatószámok, kockázati osztályok a tagok besorolásához, az egyes kockázati osztályokhoz rendelt kockázati súlyok küszöbértékei és egyéb szükséges elemek.
- Ezek az iránymutatások meghatározzák a betétbiztosítási rendszerek részére teljesítendő befizetések rendszereit irányító célokat és elveket. Emellett útmutatást nyújtanak azon konkrét elemek vonatkozásában, amelyeket tekintetbe kell venni a kockázatalapú befizetések kiszámítására szolgáló módszerek kidolgozása és értékelése során, a nemzeti bankszektorok jellemzőinek és a tagintézetek üzleti modelljeinek megfelelő figyelembe vétele mellett.

Fogalommeghatározások

- A 2014/49/EU irányelv 2. cikkében említett fogalommeghatározásokon felül ezeknek az iránymutatásoknak az alkalmazásában:

---

² Az Európai Parlament és a Tanács 2014. április 16-i 2014/49/EU irányelve a betétbiztosítási rendszerekről, HL L 173., 2014.6.12., 149-178. o.

- a. „betétbiztosítási rendszerek részére teljesítendő befizetések rendszere”: a betétbiztosítási rendszer finanszírozására szolgáló megoldás, mely jogosult a tagintézteitől mind az *előzetes* befizetéseket, mind rendkívüli, *utólagos* befizetéseket beszedni;
- b. „számítási módszer”: a tagintézetek által a betétbiztosítási rendszer részére teljesítendő befizetések kiszámítására szolgáló módszer;
- c. „tagintézet”: az 575/2013/EU rendelet³ 4. cikkének (1) bekezdésében meghatározott, egy adott betétbiztosítási rendszerhez tartozó hitelintézet;
- d. „éves célszint”: valamely betétbiztosítási rendszer által a tagintézteitől egy adott évben beszedni kívánt befizetések összege;
- e. „SREP”: a 2013/36/EU⁴ irányelv 97. cikkében meghatározott, az EBH a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárásra vonatkozó, a 2013/36/EU irányelv 107. cikkével összhangban kidolgozott egységes eljárásokról és módszerekről szóló iránymutatásaiban részletezett felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárás.

Rövidítések:

- a. DGS – betétbiztosítási rendszer;
- b. IPS – intézményvédelmi rendszer.

Hatály és alkalmazási szint

10. Az iránymutatások címzettjei a 2014/49/EU irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 17. illetve 18. pontjában meghatározott illetékes hatóságok, illetve kijelölt hatóságok.
11. Az illetékes hatóságoknak és a kijelölt hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy ezeket az iránymutatásokat alkalmazzák a betétbiztosítási rendszerek a tagjaik által teljesítendő kockázatalapú befizetések kiszámítására szolgáló módszerek kidolgozása során, valamint a hatóságok e számítási módszereknek a 2014/49/EU irányelv 13. cikkének (2) bekezdésével összhangban történő jóváhagyásakor.
12. Ha a számítási módszer kidolgozása az illetékes hatóságok vagy a kijelölt hatóságok feladata, alkalmazniuk kell ezeknek az iránymutatásoknak a rendelkezéseit.
13. A számítási módszernek vonatkoznia kell mind az *előzetes* befizetésekre, mind a rendkívüli, *utólagos* befizetésekre. Az *utólagos* befizetéseket tehát ugyanazon kockázati besorolás alapján kell kiszámítani, mint amelyet az utolsó, éves, *előzetes* befizetések céljára használtak.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 575/2013/EU rendelete a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról, HL L 176., 2013.6.27., 1. o.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 2013/36/EU irányelve a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésekről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről EGT-vonatkozású szöveg, HL L 176., 2013.6.27., 338. o.

14. A betétbiztosítási rendszereknek a számítási módszer első bevezetését megelőzően kérniük kell az illetékes hatóságok jóváhagyását. A betétbiztosítási rendszereknek az illetékes hatóságok által megfelelőnek ítélt gyakorisággal, de a már jóváhagyott számítási módszer bármilyen lényeges módosítása előtt minden esetben meg kell újítaniuk az illetékes hatóságok jóváhagyását. A nem lényeges módosításokat évente kell bejelenteni az illetékes hatóságoknak.
15. A 2014/49/EU irányelv 15. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamoknak ellenőrizniük kell, hogy az Unió kívüli székhellyel rendelkező hitelintézet által a területükön létesített fióktelepek a 2014/49/EU irányelvben előírtakkal egyenértékű védelemmel rendelkeznek-e. Ha a védelem nem egyenértékű, a tagállamok a 2013/36/EU irányelv 47. cikkének (1) bekezdésének betartása mellett előírhatják, hogy az ilyen fióktelepek csatlakozzanak a tagállam területén működő betétbiztosítási rendszerekhez. A betétbiztosítási rendszerek számára minden esetben kötelező kockázatalapú befizetéseket beszedniük a tagintézetektől a 2014/49/EU irányelv 10. és 13. cikkének megfelelően.
16. A 2013/36/EU irányelv 47. cikkével összhangban a harmadik országbeli hitelintézetek fióktelepeire vonatkozó prudenciális követelmények és felügyeleti elbírálás a tagállamok felelősségi körébe tartozik. A kockázat alapján történő kiigazítás céljára ezekben az iránymutatásokban előírt mérőszámok ezekre a fióktelepekre nem vonatkoznak, ezért helyénvaló meghagyni a tagállamok jogkörét arra, hogy az ilyen fióktelepekre vonatkozóan a kockázat alapján történő kiigazítást a nemzeti jog szerinti elbánással összhangban határozzák meg. A harmadik országbeli hitelintézetek fióktelepei ezért nem taroznak ezeknek az iránymutatásoknak a hatálya alá.

II. cím - Útmutatás a betétbiztosítási rendszerek részére teljesítendő befizetések kiszámítására szolgáló módszerek kidolgozásához

---

I. rész - A betétbiztosítási rendszerek részére teljesítendő befizetések rendszereinek célja

17. A befizetési rendszereknek:
  - a. biztosítaniuk kell, hogy a betétbiztosítási rendszerek finanszírozási költségét főszabályként maguk a hitelintézetek viseljék, és hogy a betétbiztosítási rendszerek pénzügyi teherbíró képessége arányban álljon a kötelezettségeikkel;

- b. biztosítaniuk kell, hogy a célszint elérése a 2014/49/EU irányelv 10. cikkében meghatározott feltöltési időszak alatt megtörténjen;
- c. segíteniük kell a tagintézeteket túlzott kockázatvállalásra serkentő ösztönzők mérséklését azzal, hogy magasabb befizetést írnak elő a kockázatosabb intézetek számára; ennek egyben azt is biztosítani kell, hogy egy fizetéképtelenné vált hitelintézet előzőleg megfelelő befizetéseket teljesítsen.

II. rész - A számítási módszerek kidolgozására vonatkozó alapelvek

18. A betétbiztosítási rendszereknek, az illetékes hatóságoknak és a kijelölt hatóságoknak a betétbiztosítási rendszerek részére teljesítendő befizetések kiszámítására szolgáló módszerek kidolgozása, illetve jóváhagyása során be kell tartaniuk a következő bekezdésekben felsorolt elveket.

1. alapelv: A számítási módszereknek a lehető legjobban tükrözniük kell az adott tag részvétele következtében a betétbiztosítási rendszer kötelezettségeiben bekövetkező növekedést

19. Az egyes tagintézetek befizetései a lehető legjobban tükrözniük kell:

- az intézet fizetéképtelenségének valószínűségét (azaz hogy az intézet a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállításáról és szanálásáról szóló 2014/59/EU irányelv⁵ (2014/59/EU irányelv) 32. cikke szerinti értelemben fizetéképtelen, vagy valószínűleg fizetéképtelenné válik-e);
- a betétbiztosítási rendszer beavatkozásából következő potenciális veszteségeket, csökkentve a fizetéképtelenné vált intézmény csődtömegéből származó esetleges bevételekkel.

2. alapelv: A számítási módszereknek összhangban kell lenniük a 2014/49/EU irányelvben előírt feltöltési időszakokkal

20. A 2014/49/EU irányelv 10. cikkének (2) bekezdésében előírt feltöltési időszak hossza nem haladja meg a 10 évet. Ez az időszak 4 évvel meghosszabbítható abban az esetben, ha a kumulatív kifizetések meghaladják a biztosított betétek összegének 0,8%-át. Ezen az időtávon belül a befizetéseket a lehető legegyszerűsebben kell elosztani a célszint elérésig, azonban megfelelően figyelembe kell venni az üzleti ciklus szakaszát, valamint azt, hogy a befizetések milyen prociklikus hatással lehetnek a tagintézetek pénzügyi helyzetére.

21. A 2014/49/EU irányelv semmi esetben nem tiltja meg a tagállamok számára, hogy a 17. bekezdés c) pontjában említett cél érdekében magasabb célszintet határozzanak meg, vagy hogy lehetővé tegyék a betétbiztosítási rendszerek számára *előzetes* befizetések előírását a tagintézetek számára akkor is, ha a célszintet már elérték.

---

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. május 15-i 2014. május 15-i irányelve a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról, HL L 173., 2014.6.12., 190-348. o.

3. alapelv: A betétbiztosítási rendszerek részére teljesített befizetésekből eredő ösztönzőknek igazodniuk kell a prudenciális követelményekhez

22. Az erkölcsi kockázat mérséklése érdekében a betétbiztosítási rendszerek részére teljesítendő befizetések rendszeréből eredő ösztönzőknek összhangban kell lenniük a prudenciális követelményekkel (azaz a tagintézet kockázatát tükröző tőke- és likviditási követelményekkel).
23. Ezen belül különösen, ha a számítási módszereket statisztikai és közgazdasági mérési eszközök segítségével dolgozzák ki és kalibrálják, a módszer tagintézetek kockázatosságára vonatkozó eredményének összhangban kell lennie az intézetekre vonatkozó prudenciális követelményekkel.

4. alapelv: A számítási módszereknek figyelembe kell venniük a bankszektor sajátosságait, és összhangban kell lenniük annak a tagállamnak a szabályozási rendszerével, valamint számviteli és beszámolási gyakorlataival, ahol a betétbiztosítási rendszert létrehozták

24. A számítási módszereknek az adott tagállam bankszektorának struktúrája szempontjából megfelelőnek kell lenniük. A nagyszámú heterogén intézettel rendelkező tagállamokban létrehozott betétbiztosítási rendszereknek ezért kifinomultabb számítási módszereket kell kidolgozniuk, és kellően nagyszámú kockázati osztályt (vagy mozgó skálát) kell alkalmazniuk annak érdekében, hogy kellően különbséget tudjanak tenni az intézetek között azok kockázati profilja alapján. A homogénebb bankszektorral rendelkező tagállamokban létrehozott betétbiztosítási rendszereknek egyszerűbb számítási módszereket kell használniuk. A számítási módszer céljára kiválasztott kockázati mutatóknak minden esetben lehetővé kell tenniük, hogy a betétbiztosítási rendszer a kellő pontossággal meghatározza az intézetek kockázati profiljai közötti különbséget, megfelelően figyelembe véve az intézetek üzleti modelljét.

5. alapelv: A befizetések kiszámítására vonatkozó szabályoknak objektívnek és átláthatónak kell lenniük

25. A kockázatalapú befizetési rendszereknek objektívnek kell lenniük, és biztosítaniuk kell, hogy a (különösen a kockázat, a rendszerszintű jelentőség és az üzleti modell szempontjából) hasonló jellemzőkkel rendelkező betételfogadó intézetek hasonló besorolásra kerüljenek.
26. A betétbiztosítási rendszerek részére teljesítendő befizetések rendszereinek átláthatónak és érthetőnek kell lenniük, és azokat megfelelően el kell magyarázni. A befizetések kiszámításához használt alapnak és szempontoknak legalább a tagintézetek számára átláthatónak kell lenniük. Az átláthatóság segíti a tagintézeteket a kockázatalapú befizetések céljának megértésében, és kiszámíthatóvá teszi számukra a rendszert.

6. alapelv: A befizetések kiszámításához szükséges adatok nem vezethetnek az adatszolgáltatási követelmények túlzott növekedéséhez

27. A betétbiztosítási rendszereknek a befizetések kiszámításához lehetőség szerint azokat az információkat kell használniuk, amelyek már a rendelkezésükre állnak, illetve amelyeket a

tagintézeteknek az adatszolgáltatási kötelezettségeik keretében már meg kell adniuk a illetékes hatóságoknak. Meg kell találni az egyensúlyt a befizetések kiszámításához szükséges információk bekérése és a tagintézetekre szükségtelenül nagy terhet rozó adatszolgáltatás előírása között.

28. A betétbiztosítási rendszer csak akkor kérhet adatokat a már rendszeresen benyújtandó adatokon felül, ha az adott információ szükséges a tagintézetek által a betétbiztosítási rendszer számára jelentett kockázat megállapításához.
29. Amennyiben a betétbiztosítási rendszer nem gyűjt közvetlenül információkat a tagintézeteitől, hanem az illetékes hatóság által a rendelkezésére bocsátott információkra támaszkodik, jogszabályi előírásoknak vagy hivatalos megállapodásoknak kell érvényben lenniük a befizetések kezeléséhez szükséges információk időben történő begyűjtésének és átadásának biztosítására.

7. alapelv: Biztosítani kell a bizalmas információk védelmét

30. A betétbiztosítási rendszereknek bizalmasan kell kezelniük a befizetések kiszámításához használt információk azon részét, amely egyébként nem kerül nyilvánosságra. A betétbiztosítási rendszereknek azonban nyilvánosságra kell hozniuk legalább a számítási módszer leírását és a számításához használt képlet paramétereit, beleértve a kockázati mutatókat, de nem feltétlenül azok egyenkénti súlyozását. Az adott tagintézetre vonatkozó kockázati besorolást és annak komponenseit ezzel szemben közölni kell az adott intézettel, de nem szabad nyilvánosságra hozni.

8. alapelv: A számítási módszereknek összhangban kell lenniük a vonatkozó múltbeli adatokkal

31. Amennyiben a betétbiztosítási rendszer hozzáfér a pénzügyi intézmények releváns múltbeli adataihoz, azokat az adatokat kell használnia a számítási módszerek paramétereinek kalibrálásához és újrakalibrálásához. E célból a múltbeli adatok lehetnek: i. az intézmények fizetésektelenségeire vonatkozó adatok, valamint olyan eseményekre vonatkozó adatok, amikor egy intézmény fizetésektelenné válása valószínű volt, de azt az állami hatóságok intézkedései megakadályozták, illetve amikor a betétbiztosítási rendszer tagintézetei által jelentett kockázat bekövetkezett; továbbá ii. a betétbiztosítási rendszer ilyen eseményekre vonatkozó visszafizetési rátáinak adatai.
32. Amennyiben szabályozási vagy intézményi változások következtek be (például módosult a szabályozói tőkekövetelmény minimumszintje), a számítási módszereken el kell végezni a megfelelő korrekciókat.
33. Ezen iránymutatások 2017. évi felülvizsgálata előtt az illetékes hatóságoknak össze kell hasonlítaniuk a számítási módszerek alkalmazásával kapott eredményeket a SREP keretében általuk elvégzett kockázatértékeléssel. Az összehasonlítást mindenre kiterjedő módon (például minták használatával) kell elvégezni. Az illetékes hatóságoknak értesíteniük kell az EBH-t a mindenre kiterjedő összehasonlítás eredményéről, és a megfigyelt eltérésekről.

III. rész - A számítási módszerek kötelező elemei

34. A betétbiztosítási rendszerek részére teljesítendő kockázatalapú befizetések meghatározására szolgáló minden egyes számítási módszernek tartalmaznia kell a következő alapvető elemeket: i. matematikai képlet; ii. összesített kockázati súlyok küszöbértékei; iii. kockázati kategóriák és alapvető kockázati mutatók. Az elemek ismertetése a következő bekezdésekben található.

1. elem Matematikai képlet

35. Az egyes tagintézetek által a betétbiztosítási rendszer részére teljesítendő éves befizetéseket az alábbi képlettel kell kiszámítani.

$$C_i = CR \times ARW_i \times CD_i \times \mu$$

Ahol:

C_i	=	az „i” tagintézet éves befizetése;
CR	=	hozzájárulási arány (egy adott évben minden tagra azonos érték);
ARW_i	=	az „i” tagintézet összesített kockázati súlya;
CD_i	=	az „i” tagintézet biztosított betéteinek összege;
μ	=	korrekciós együttható (egy adott évben minden tagra azonos érték).

(a) Hozzájárulási arány (CR)

36. A hozzájárulási arány az a százalékos arány, amelyet egy 100%-os (azaz kockázat szerint nem differenciált) összesített kockázati súlyú (ARW) tagintézetnek az éves célszint eléréséhez fizetnie kell. A kezdeti időszakban a hozzájárulási arány kalibrálásával biztosítani kell a célszint elérését, valamint az éves befizetések minél egyenletesebb eloszlását az időszak alatt.

37. Az éves célszintet minimálisan a betétbiztosítási rendszer által a célszint eléréséhez még beszedendő pénzügyi eszközök és a célszint elérésére még rendelkezésre álló feltöltési időszak (években kifejezett) hosszának hányadosaként kell meghatározni. Ez a képlet nem sérti azonban a tagállamok döntési jogkörét arra vonatkozóan, hogy a betétbiztosítási rendszerek a célszint elérését követően is előírhassanak *előzetes* befizetéseket.

38. A 2014/49/EU irányelv 10. cikke (2) bekezdésének negyedik albekezdésével összhangban az éves célszint meghatározásakor a betétbiztosítási rendszernek, illetve a kijelölt hatóságnak figyelembe kell venni az üzleti ciklus szakaszát, valamint azt, hogy a befizetések milyen prociklikus hatással lehetnek a tagintézetek pénzügyi helyzetére. A célszint növelésével és csökkentésével elért ciklikus korrekciót úgy kell meghatározni, hogy gazdasági visszaesés idején elkerülhetőek legyenek a túlzott befizetések, míg gazdasági fellendülés idején a betétbiztosítási rendszer feltöltése felgyorsuljon. A ciklikus korrekciónak figyelembe kell vennie a releváns kijelölt makroprudenciális hatóságok által elvégzett kockázatelemzést, és tükröznie kell mind az aktuális gazdasági viszonyokat, mind pedig a középtávú kilátásokat, mivel a tartós gazdasági nehézségek nem igazolhatják az alacsony összegű befizetések

végtelen ideig való fenntartását. Azok az illetékes hatóságok, amelyek a 2014/49/EK irányelv 13. cikkének (2) bekezdése szerint saját kockázatalapú módszert hagytak jóvá, előírhatják a számítási módszer módosítását annak érdekében, hogy az megfelelően tükrözze a módszer eredeti jóváhagyását követően az üzleti ciklusban bekövetkezett változásokat. A ciklikus korrekció figyelembe veheti a biztosított betétek bázisának várt alakulását is.

39. A hozzájárulási arányt a betétbiztosítási rendszernek évente kell meghatároznia, úgy, hogy az éves célszintet elosztja az összes tagintézete biztosított betéteinek összegével.

40. Amennyiben a befizetési felhívást követően egyes intézmények adatait (például számviteli hibák javítása céljából) aktualizálni kellene, a betétbiztosítási rendszernek képesnek kell lennie a kiigazítást a következő befizetési felhívásig elhalasztani.

1. keretes szöveg – Példa: A biztosított betétek (CD) összegében bekövetkező változás hatása a célszintre, az éves célszintre és a hozzájárulási arányra (CR)

Az alábbi táblázat egy adott betétbiztosítási rendszer tagintézetei biztosított betétei összegének alakulását mutatja be négy egymást követő év során. A táblázat tartalmazza a betétbiztosítási rendszer pénzeszközeire vonatkozó, a biztosított betétek aktuális összege alapján számított megfelelő célszinteket is.

Év	Biztosított betétek (CD) (millió euró)	Célszint (CD × 0,8%) (millió euró)
20X1. év	1 000 000	8 000
20X2. év	1 200 000	9 600
20X3. év	1 300 000	10 400
20X4. év	1 100 000	8 800

Az éves célszintet és a hozzájárulási arányt (CR) minden évre vonatkozóan az alább leírtak szerint kell kiszámítani, feltételezve a következőket:

- a betétbiztosítási rendszer a 20X1. évben kezd el *előzetes* befizetéseket fogadni a tagintézeteitől, azzal a céllal, hogy 10 éven belül elérje a célszintet;
- a befizetéseket a lehető legegyszerűsebben kell elosztani a 10 évre; valamint
- a betétbiztosítási rendszer által egy adott évben beszedett befizetések megegyeznek az adott évre meghatározott éves célszinttel.

20X1. év

Éves célszint₁ = 1/10 × Célszint₁ = 1/10 × 8000 euró = 800 euró

CR₁ = Éves célszint₁/CD₁ = 800 euró/ 1 000 000 euró = 0,00080 = 0,080%

A 20X1. év végén a betétbiztosítási rendszer rendelkezésére álló pénzeszközök összege 800 euró.

20X2. év

Éves célszint₂ = 1/9 × (Célszint₂ – A betétbiztosítási rendszerben már rendelkezésre álló pénzeszközök) =
= 1/9 × (9600 euró - 800 euró) = 8800 euró/9 = 978 euró

$$CR_2 = \text{Éves célszint}_2 / CD_2 = 978 \text{ euró} / 1\,200\,000 \text{ euró} = 0,00081 = 0,081\%$$

A 20X2. év végén a betétbiztosítási rendszer rendelkezésére álló pénzeszközök összege 1778 euró
(= 800 euró + 978 euró)

20X3. év

$$\begin{aligned} \text{Éves célszint}_3 &= 1/8 \times (\text{Célszint}_3 - \text{A betétbiztosítási rendszerben már rendelkezésre álló} \\ &\text{pénzeszközök}) = \\ &= 1/8 \times (10\,400 \text{ euró} - 1778 \text{ euró}) = 8622 \text{ euró} / 8 = 1078 \text{ euró} \end{aligned}$$

$$CR_3 = \text{Éves célszint}_3 / CD_3 = 1078 \text{ euró} / 1\,300\,000 \text{ euró} = 0,00083 = 0,083\%$$

A 20X3. év végén a betétbiztosítási rendszer rendelkezésére álló pénzeszközök összege 2856 euró
(= 1778 euró + 1078 euró)

20X4. év

$$\begin{aligned} \text{Éves célszint}_4 &= 1/7 \times (\text{Célszint}_4 - \text{A betétbiztosítási rendszerben már rendelkezésre álló} \\ &\text{pénzeszközök}) = \\ &= 1/7 \times (8800 \text{ euró} - 2856 \text{ euró}) = 5944 \text{ euró} / 7 = 849 \text{ euró} \end{aligned}$$

$$CR_4 = \text{Éves célszint}_4 / CD_4 = 849 \text{ euró} / 1\,100\,000 \text{ euró} = 0,00077 = 0,077\%$$

A 20X4. év végén a betétbiztosítási rendszer rendelkezésére álló pénzeszközök összege 3705 euró
(= 2856 euró + 849 euró)

(b) Összesített kockázati súly (ARW)

41. Valamely „i” tagintézet összesített kockázati súlyát (ARW_i) az adott intézet összesített kockázati pontszáma (ARS_i) alapján kell meghatározni.
42. Az ARS_i kiszámítása az egyes mutatókra vonatkozó, a mutatóhoz tartozó súllyal korrigált kockázati pontszámok összeadásával történik. Az ARS_i kiszámítására és az ARS_i alapján a tagintézetre vonatkozó ARW_i meghatározására szolgáló kétféle módszer, a résztartományok módszere és a mozgóskála-módszer részletesebb leírását az 1. melléklet tartalmazza. A betétbiztosítási rendszernek a nemzeti bankszektor jellemzőit és az intézmények közötti homogeneitást figyelembe véve kell kiválasztania a számítási módszert.

(c) Korrekció együttható (μ)

43. A 2014/49/EU irányelv 10. cikkének (2) bekezdése értelmében a betétbiztosítási rendszer rendelkezésére álló pénzügyi eszközei értékének egy 10 éves időszakon belül el kell érnie legalább a 2014/49/EU irányelvben meghatározott célszintet. A 20. bekezdésben rögzített elvnek megfelelően ezeket a befizetéseket a lehető legegyszerűsebben kell elosztani a célszint eléréséig, azonban megfelelően figyelembe kell venni az üzleti ciklus szakaszát, valamint azt, hogy a befizetések milyen prociklikus hatással lehetnek az intézmények pénzügyi helyzetére.
44. Ha az összes tagintézet éves befizetéseinek összege csak a CD_i, az ARW_i és a rögzített hozzájárulási arány (CR) paramétereken alapszik, az adott évben befolyt befizetések összege alacsonyabb vagy magasabb lehet az adott évre meghatározott célszintnél. Ennek az eltérésnek a kiküszöbölésére szolgál a korrekció együttható (μ). Ezzel az együtthatóval úgy

kell korrigálni a befizetések teljes összegét (C), hogy az megegyezzen az éves célszinttel, amennyiben egyébként a befizetések összege túl magas vagy túl alacsony lenne.

2. keretes szöveg – Példa a matematikai képlet alkalmazására

A példában szereplő számítások az „A” tagállamra, a 2X01. évre vonatkoznak. Ebben a tagállamban csak három hitelintézet és egy betétbiztosítási rendszer működik, és a betétbiztosítási rendszer által biztosított betétek teljes összege 1 500 000 euró. Feltételezzük, hogy a 2X01. év az első, amelyben a betétbiztosítási rendszer az „A” tagállamban előzetes befizetéseket kezd el gyűjteni a betételfogadó intézményektől azzal a céllal, hogy 10 év alatt (azaz a 2X11. évre) elérje a biztosított betétek 0,8%-ának megfelelő célszintet. A befizetések minél egyenletesebb eloszlásának követelményével összhangban így az éves célszintnek, azaz az „A” tagállamban működő intézmények által a 2X01. évben teljesítendő befizetések teljes összegének (C) körülbelül a célszint egytized részével kell megegyeznie. A hozzájárulási arány (CR) ebben az esetben 0,0008 ($CR = 1/10 \times 0,8\%$). A 2X01. évi éves befizetések teljes összegének kiszámítása: $C = 1\,500\,000 \text{ euró} \times (0,0008) = 1200 \text{ euró}$.

Az alábbi táblázat bemutatja a biztosított betétek intézmények szerinti lebontását és a hozzájuk tartozó, a kockázattal korrigált befizetéseket az „A” tagállamban, a 2X01. évben.

Kockázattal korrigált befizetések az „A” tagállamban a 2X01. évben

Intézmény	Biztosított betétek (euró)	Kockázattal korrigált befizetések (euró)
1. intézmény	200 000	160 (= 200,000 × 0,0008)
2. intézmény	400 000	320 (= 400,000 × 0,0008)
3. intézmény	900 000	720 (= 900,000 × 0,0008)
Összesen	1 500 000	1 200 (= 1 500 000 × 0,0008)

Az „A” tagállam által a kockázatalapú befizetések kiszámítására választott módszer négy kockázati osztályon alapszik, melyek mindegyikéhez különböző összesített kockázati súly (ARW) tartozik, a következők szerint: legalacsonyabb kockázati profillal rendelkező intézmények: 75%, átlagos kockázati profillal rendelkező intézmények: 100%, kockázatos intézmények: 120%, legnagyobb kockázatu intézmények: 150%.

Az egyes „i” intézmények éves befizetésének kiszámítása a következő képlet szerint történik:

$$C_i = CR \times ARW_i \times CD_i \times \mu$$

1. példa: viszonylag magas kockázatu intézmények a 2X01. évben

A 1. példában az 1., 2. és 3. intézményhez tartozó ARW_i értékek rendre: 75%, 150% és 120%. Amint az az alábbi táblázatban látható, csak az összesített kockázati súlyon alapuló kockázati korrekciós szorzót alkalmazva az „A” tagállam intézményei által teljesítendő éves befizetések teljes összege 1464 euró, magasabb, mint a tervezett éves teljes befizetési szint (1200 euró).

Kockázattal korrigált befizetések az „A” tagállamban a 2X01. évben a 1. példa szerint

Intézmény	CD _i (euró)	ARW _i	Kockázattal korrigált befizetések (euró)
1. intézmény	200 000	75%	120 (= 200 000 × 0,0008 × 0,75)
2. intézmény	400 000	150%	480 (= 400 000 × 0,0008 × 1,50)
3. intézmény	900 000	120%	864 (= 900 000 × 0,0008 × 1,20)
Összesen	1 500 000		1464

Ezért a μ kockázati együttható használata szükséges annak biztosítására, hogy az éves befizetések összege (azaz az összes egyedi befizetés összege) megegyezzen a célszint egytized részével. μ Ebben az esetben a minden intézményre érvényes korrekciós együttható kiszámítása: $\mu_1 = 1200 \text{ euró} / 1464 \text{ euró} = 0,82$. A kockázattal korrigált befizetések μ_1 korrekciós együttható alkalmazásával kapott becslét összegeit az alábbi táblázat tartalmazza.

Javított kockázattal korrigált befizetések az „A” tagállamban a 2X01. évben az 1. példa szerint

Intézmény	CD _i (euró)	ARW _i	Kockázattal korrigált befizetések (euró)	Korrekciós együttható μ_i	Végleges kockázattal korrigált befizetések (euró)
1. intézmény	200 000	75%	120	0,82	98 (= 120 × 0,82)
2. intézmény	400 000	150%	480	0,82	394 (= 480 × 0,82)
3. intézmény	900 000	120%	864	0,82	708 (= 864 × 0,82)
Összesen	1 500 000		1464		1200

2. példa: viszonylag alacsony kockázatú intézmények a 2X01. évben

A 2. példában az 1., 2. és 3. intézményhez tartozó ARW_i értékek rendre: 75%, 120% és 75%. Csak az összesített kockázati súlyt (ARW) alkalmazva az „A” tagállam intézményei által teljesítendő éves befizetések teljes összege 1044 euró, alacsonyabb, mint a tervezett éves teljes befizetési szint (1200 euró).

Kockázattal korrigált befizetések az „A” tagállamban a 2X01. évben a 2. példa szerint

Intézmény	CD _i (euró)	ARW _i	Kockázattal korrigált befizetések (euró)
1. intézmény	200 000	75%	120 (= 200 000 × 0,0008 × 0,75)
2. intézmény	400 000	120%	384 (= 400 000 × 0,0008 × 1,20)
3. intézmény	900 000	75%	540 (= 900 000 × 0,0008 × 0,75)
Összesen	1 500 000		1044

A μ korrekciós együtthatót alkalmazzuk, hogy az éves befizetések teljes összege megegyezzen a célszint egytized részével. Ebben a példában a minden intézményre érvényes korrekciós együttható kiszámítása: $\mu_2 = 1200 \text{ euró} / 1044 \text{ euró} = 1,15$. Mivel a kockázattal korrigált befizetések összege alacsonyabb az éves célszintnél, a korrekciós együttható nagyobb 1-nél.

Korrigált kockázattal korrigált befizetések az „A” tagállamban a 2X01. évben az 2. példa szerint

Intézmény	CD _i (euró)	ARW _i	Kockázattal korrigált befizetések (euró)	Korrekciós együttható μ_i	Végleges kockázattal korrigált befizetések (euró)
1. intézmény	200 000	75%	120	1,15	138 (= 120 × 1,15)
2. intézmény	400 000	120%	384	1,15	442 (= 384 × 1,15)
3. intézmény	900 000	75%	540	1,15	620 (= 540 × 1,15)
Összesen	1 500 000		1044		1200

3. példa: Az éves célszint makroprudenciális környezetnek megfelelő korrekciója

A 3. példában az 1., 2. és 3. intézményhez tartozó ARW_i értékek rendre: 75%, 150% és 120%. Az „A” tagállam pénzügyi piacán olyan ingadozások következtek be, amelyek miatt nem csak egyes szegmensekben, hanem az egész bankrendszerben nőtt az intézmények hitelezési vesztesége. Hogy a problémák ne terjedjenek át a betétbiztosítási rendszer többi tagjára, az éves célszint csökkentése mellett döntenek. A döntés értelmében a 2X01. évre vonatkozó éves célszint a teljes célszint egytized részének 75%-a, azaz 900 euró (1200 euró × 0,75) lesz. A hozzájárulási arány ebben az esetben tehát 0,0006 (CR = (1/10 × 0,75%) × 0,8%).

Kockázattal korrigált befizetések az „A” tagállamban a 2X01. évben a 3. példa szerint

Intézmény	CD _i (euró)	ARW _i	Kockázattal korrigált befizetések (euró)
1. intézmény	200 000	75%	90 (= 200 000 × 0,0006 × 0,75)
2. intézmény	400 000	150%	360 (= 400 000 × 0,0006 × 1,50)
3. intézmény	900 000	120%	648 (= 900 000 × 0,0006 × 1,20)
Összesen	1 500 000		1098

A μ korrekciós együtthatót alkalmazzák annak biztosítására, hogy az éves befizetések teljes összege megegyezzen a célszint egytized részének 75%-ával. Ebben a példában a minden intézményre érvényes korrekciós együttható kiszámítása: $\mu_3 = 900 \text{ euró} / 1098 \text{ euró} = 0,82$. A kockázattal korrigált befizetések μ_3 korrekciós együttható alkalmazásával kapott becslést tartalmazza az alábbi táblázat.

Javított kockázattal korrigált befizetések az „A” tagállamban a 2X01. évben az 3. példa szerint

Intézmény	CD _i (euró)	ARW _i	Kockázattal korrigált befizetések (euró)	Korrekciós együttható μ_i	Végleges kockázattal korrigált befizetések (euró)
1. intézmény	200 000	75%	90	0,82	74 (= 90 × 0,82)
2. intézmény	400 000	150%	360	0,82	295 (= 360 × 0,82)
3. intézmény	900 000	120%	648	0,82	531 (= 648 × 0,82)
Összesen	1 500 000		1098		900

A μ korrekciók együttható csak akkor határozható meg, ha minden tagintézet kockázati osztályba sorolása és (a kockázati profiljukat tükröző) összesített kockázati súlyának meghatározása megtörtént. Amennyiben a betétbiztosítási rendszer számításainak elvégzését követően egyes intézmények a kockázati besoroláshoz használt adatokat aktualizálni szeretnék (például a megelőző beszámolási időszakokban elkövetett számviteli hibák javítása céljából), a betétbiztosítási rendszernek képesnek kell lennie a kiigazítást a következő befizetési felhívásig elhalasztani. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ha például egy intézmény befizetése a hibás adatok miatt túl alacsony volt, a következő évi befizetése tartalmazza mind az előző évből (1. év) hiányzó összeget, mind az aktuális évre (2. év) vonatkozó helyes összeget. Ebben a példában az 1. évben minden intézmény a szükségesnél többet fizetett volna be, mint amennyit kellett volna, így a 2. évi befizetéseiket az 1. évi túlfizetést figyelembe véve korrigálni kell.

2. elem Összesített kockázati súlyok (ARW) küszöbértékei

45. Az erkölcsi kockázat mérséklése érdekében az összesített kockázati súlyoknak tükrözniük kell a különböző tagintézeteknél felmerülő kockázatok közötti különbségeket. Ha a számítási módszer kockázati osztályokat használ, amelyek mindegyikéhez különböző összesített kockázati súlyt rendel (résztartományok módszere), minden kockázati osztályra vonatkozóan konkrét összesített kockázati súlyt kell meghatározni. Ha a számítási módszer meghatározott számú kockázati osztály helyett a mozgókála-elvet alkalmazza, az összesített kockázati súlyok alsó és felső határértékét kell meghatározni.
46. A legalacsonyabb összesített kockázati súlynak 50% és 75%, a legmagasabbnak 150% és 200% közé kell esnie. Ennél tágabb tartomány is megadható, ha igazolható, hogy az 50% és 200% közötti tartomány nem tükrözi megfelelően a tagintézetek üzleti modelljei és kockázati profiljai közötti különbségeket, és erkölcsi kockázathoz vezetne azzal, hogy egymástól nagyban eltérő kockázati profillal rendelkező tagintézeteket mesterségesen egy csoportba sorol.
47. A betétbiztosítási rendszereknek arra kell törekedniük, hogy az összesített kockázati súlyok és az összesített kockázati pontszámok közötti összefüggést úgy határozzák meg, hogy a legalacsonyabb és a legmagasabb összesített kockázati súlyt is hozzá lehessen rendelni a tagintézetekhez, és a különböző kockázati osztályok ne maradjanak üresen. A betétbiztosítási rendszereknek kerülniük kell különösen a modell olyan módon történő kalibrálását, hogy szinte mindegyik tagintézet ugyanabba a kockázati osztályba (például az átlagos kockázati profilú intézmények kockázati osztályába) kerüljön annak ellenére, hogy jelentősen eltérőek a kockázati profiljaik. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a betétbiztosítási rendszernek minden évben ki kell használnia a teljes tartományt, és a tartomány legalacsonyabb és legmagasabb pontjának megfelelő összesített kockázati súlyhoz is hozzá kell rendelnie intézményt.

3. elem Kockázati kategóriák és alapvető kockázati mutatók

A kockázati mutatók kategóriái

48. Valamely tagintézet összesített kockázati súlyának (ARW_i) kiszámítását az alábbi kockázati kategóriák mindegyikéből vett kockázati mutatók alapján kell elvégezni.
- Tőke
  - Likviditás és finanszírozás
  - Eszközök minősége
  - Üzleti modell és vezetés
  - A betétbiztosítási rendszer potenciális veszteségei
49. Az egyes kategóriákon belül a számítási módszernek tartalmaznia kell az 1. táblázatban megadott alapvető kockázati mutatókat. Az illetékes hatóságok kivételképpen, meghatározott intézménytípusokra vonatkozóan kizárhatják valamely alapvető mutatót, illetve engedélyezhetik a betétbiztosítási rendszernek annak kizárását, ha igazolható, hogy a mutató az adott intézmények jogi jellemzői vagy a rájuk vonatkozó felügyeleti rendszer következtében nem áll rendelkezésre.
50. Ha az illetékes hatóság vagy a betétbiztosítási rendszer valamely intézménytípus esetében kizár egy adott alapvető kockázati mutatót, törekednie kell annak legmegfelelőbb helyettesítésére. Biztosítani kell, hogy az intézmény által a rendszerre jelentett kockázatok más használt mutatókban megjelenjenek. Szintén figyelembe kell vennie, hogy egyenlő feltételeket biztosítson azon más intézmények tekintetében, amelyekre vonatkozóan a kizárt mutató rendelkezésre áll.
51. A kockázati kategóriák és az alapvető mutatók leírását az alábbi 1. táblázat tartalmazza. Az alapvető kockázati mutatók részletesebb ismertetése a 2. mellékletben található.

1. táblázat: Kockázati kategóriák és alapvető kockázati mutatók

Kockázati kategória	A kockázati kategóriák és az alapvető kockázati mutatók leírása
A. Fizetéképtelenség valószínűsége	
1. Tőke	A tőke mutatók az intézmény veszteségelnyelő képességét mutatják meg. Ha az intézmény magasabb összegű tőkével rendelkezik, az azt mutatja, hogy nagyobb belső veszteségelnyelő képességgel rendelkezik (ami csökkenti az intézmény magas kockázati profiljából eredő kockázatokat), és így csökken a fizetéképtelenné válásának valószínűsége. Azoknak az intézményeknek tehát, amelyek tőke mutatóinak értéke magasabb, kevesebbet kell befizetniük a betétbiztosítási rendszerbe.

	<p>Alapvető mutatók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tőkeáttételi mutató⁶, valamint - tőkefedezeti mutató vagy elsődleges alapvető tőkemegfelelési mutató (CET1).
2. Likviditás és finanszírozás	<p>A likviditási és finanszírozási mutatók azt mérik, hogy az intézmény mennyire képes rövid és hosszú távú kötelezettségeit határidőre teljesíteni anélkül, hogy az kedvezőtlenül befolyásolná a pénzügyi helyzetét. A likviditás alacsony szintje azt mutatja, hogy az intézmény esetleg nem lesz képes teljesíteni a jelenlegi vagy jövőbeni, várt vagy váratlan fizetési kötelezettségeit és biztosítéki igényeit.</p> <p>Alapvető mutatók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - likviditásfedezeti ráta⁷ (LCR), valamint - nettó stabil finanszírozási ráta⁸ (NSFR).
3. Eszközök minősége	<p>Az eszközminőségi mutatók azt jelzik, hogy az intézmény mekkora valószínűséggel szenved el hitelezési veszteséget. A nagymértékű hitelezési veszteségek pénzügyi problémákat okozhatnak, ami növelheti az intézmény fizetéseképtelenségének valószínűségét. Ha például magas a nemteljesítő hitelek aránya (NPL), az arra utal, hogy az intézmény nagyobb valószínűséggel szenved el jelentős veszteségeket, és igényli ebből kifolyólag a betétbiztosítási rendszer beavatkozását; ez tehát a betétbiztosítási rendszer részére teljesítendő magasabb összegű befizetéseket indokol.</p> <p>Alapvető mutató:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nemteljesítő hitelek aránya (NPL).
4. Üzleti modell és vezetés	<p>Ez a kockázati kategória az intézmény jelenlegi üzleti modelljéhez és stratégiai terveihez kapcsolódó kockázatot veszi figyelembe, és az intézmény belső irányításának, valamint belső kontrollmechanizmusainak minőségét tükrözi.</p> <p>Az üzleti modellre vonatkozó mutatók közé tartozhatnak például az eredményességre, a mérlegbeszámoló alakulására és a kockázatok koncentrációjára vonatkozó mutatók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az eredményességi mutatók a tagintézet nyereségtermelő képességéről szolgálnak információval. Az eredményesség alacsony szintje, illetve az intézmény által elszenvedett veszteségek azt mutatják, hogy az intézmény olyan pénzügyi problémákkal nézhet szembe, amelyek a fizetéseképtelenségéhez vezethetnek. A magas, nem fenntartható nyereség azonban szintén a magasabb kockázat jele lehet. Az egy adott időpontbeli állapotot mutató mérések elkerülése érdekében az eredményességi mutatókat legalább 2 évre vonatkozó átlagértékként kell kiszámítani. Ezzel mérsékelhetők a prociklikus hatások, és jobban jellemezhető a jövedelemforrások fenntarthatósága. Azon intézmények esetében, amelyek

⁶ Az alapvető tőke és az összes eszköz hányadosát addig kell használni, amíg a tőkeáttételi mutató 575/2013/EU rendelet szerinti meghatározása teljes körűen működésbe nem lép.

⁷ Amennyiben van, a likviditási arány nemzeti meghatározását (például Likvid eszközök / Eszközök összesen) kell használni addig, amíg az 575/2013/EU rendelet szerinti intézkedések teljes körűen működésbe nem lépnek.

⁸ A nettó stabil finanszírozási rátát akkortól kell alkalmazni, amikortól az 575/2013/EU rendelet szerinti meghatározása teljes körűen működésbe lép.

	<p>eredményessége a nemzeti jog vagy az intézmény szabályzatának rendelkezései értelmében korlátozott, ez a mutató figyelmen kívül hagyható, vagy az adott intézményhez hasonló, és hasonló korlátozások alá eső más intézmények alapján kalibrálható.</p> <ul style="list-style-type: none"> – A mérlegbeszámoló alakulására vonatkozó mutatók információt nyújthatnak az összes eszközben mérlegfőösszegben, egyes portfóliókban vagy szegmensekben bekövetkező esetleges túlzott növekedésről. E mutatók közé tartozhat az eszközök kockázattal súlyozott értéke és a mérlegfőösszeg hányadosaként kapott relatív mérőszám is. – A koncentrációs mutatók az intézmény kitétségeinek túlzott ágazati vagy földrajzi koncentrációjáról szolgálhatnak információkkal. <p>A kockázati mutatók lehetséges további típusai többek között: a gazdasági hatékonyságot vagy a piaci kockázattal szembeni érzékenységet mérő mutatók, valamint a piaci alapú mutatók.</p> <p>A vezetésre vonatkozó mutatók minőségi tényezőket vonnak be az intézmények kockázati besorolásába, tükrözve azok belső irányítási rendszereinek minőségét. A minőségi mutatók a betétbiztosítási rendszerek által végzett helyszíni, illetve nem helyszíni ellenőrzéseken; a betétbiztosítási rendszerek által e célra kidolgozott speciális kérdőíveken; és/vagy az intézmény belső irányításának a SREP keretében végzett átfogó értékelésén alapulhatnak.</p> <p>Alapvető mutatók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kockázattal súlyozott eszközök / eszközök összesen, valamint - eszközarányos jövedelmezőség (RoA).
B. A betétbiztosítási rendszer potenciális veszteségei	
<p>5. A betétbiztosítási rendszer potenciális veszteségei</p>	<p>Ez a kockázati kategória a tagintézet fizetéseképtelensége esetén a betétbiztosítási rendszerrel felmerülő veszteségek kockázatát tükrözi. Különösen nagy hatása van annak, hogy az intézmény eszközei milyen mértékben vannak megterhelve⁹, mivel a megterhelés rontja annak a kilátásait, hogy a betétbiztosítási rendszer az intézmény csődtömegéből visszaszerezheti az általa kifizetett összeget.</p> <p>Alapvető mutató:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meg nem terhelt eszközök / biztosított betétek.

Kiegészítő kockázati mutatók

52. A betétbiztosítási rendszerek az alapvető kockázati mutatók mellett a tagintézetek kockázati profiljának meghatározása szempontjából releváns kiegészítő kockázati mutatókat is bevonhatnak.

⁹ A megterhelt eszközök meghatározása az EBH megterhelt és meg nem terhelt eszközökre vonatkozó tájékoztatásról szóló iránymutatásai céljára: „egy eszközt akkor kell megterheltként kezelni, ha biztosítékként felajánlották vagy bármilyen megállapodás tárgyává tették valamely mérlegbeli vagy mérlegen kívüli ügylet fedezésére, biztosítására vagy hitelminőségének javítására, és abból nem vonható szabadon vissza (például finanszírozás biztosítékként történő felajánlás céljára)”.

53. A kiegészítő kockázati mutatókat az 1. táblázatnak megfelelően kockázati kategóriákba kell sorolni. Valamely mutató csak akkor sorolható be az „üzleti modell és vezetés” kockázati kategóriába, ha egyik más kockázati kategória leírásába sem illik.
54. Minden betétbiztosítási rendszernek meg kell határoznia azoknak a kockázati mutatóknak a csoportját, melyekkel a tagintézetei kockázati profiljai közötti különbséget kimutathatók. A kiegészítő mennyiségi és minőségi kockázati mutatók példáit és részletes leírását tartalmazó felsorolás a 3. mellékletben található.

Kockázati mutatók és kategóriák súlyozása

55. A betétbiztosítási rendszerek részére teljesítendő befizetések kiszámítására szolgáló módszerekben szereplő kockázati mutatókhoz rendelt súlyok összegének 100%-nak kell lennie.
56. A kockázati mutatókhoz tartozó súlyok hozzárendelésekor be kell tartani a kockázati kategóriákhoz és az alapvető kockázati mutatókhoz tartozó súlyok 2. táblázatban rögzített minimumértékeit.

2. táblázat: Kockázati kategóriákhoz és alapvető kockázati mutatókhoz tartozó súlyok minimumértékei

Kockázati kategóriák és alapvető kockázati mutatók	Súly minimumértéke
1. Tőke	18%
1.1. Tőkeáttételi mutató	9%
1.2. Tőkefedezeti mutató vagy CET1 mutató	9%
2. Likviditás és finanszírozás	18%
2.1. Likviditásfedezeti ráta (LCR)	9%
2.2. Nettó stabil finanszírozási ráta (NSFR)	9%
3. Eszközök minősége	13%
3.1. Nemteljesítő hitelek aránya (NPL)	13%
4. Üzleti modell és vezetés	13%
4.1. Kockázattal súlyozott eszközök / Eszközök	6,5%
4.2. Eszközarányos jövedelmezőség (RoA)	6,5%
5. A betétbiztosítási rendszer potenciális	13%
5.1. Meg nem terhelt eszközök / biztosított	13%
Összesen	75%

57. A kockázati kategóriákhoz és alapvető kockázati mutatókhoz tartozó súlyok ezekben az iránymutatásokban meghatározott minimumértékeinek összege a súlyok összegének 75%-át teszi ki. A betétbiztosítási rendszereknek a fennmaradó 25%-ot az 1. táblázatban rögzített kockázati kategóriák között kell elosztaniuk.

58. A betétbiztosítási rendszereknek a súlyok rugalmasan elosztható 25%-át a kiegészítő kockázati mutatók között történő elosztással és/vagy az alapvető kockázati mutatók minimumsúlyának növelésével kell elosztaniuk, a következő feltételek betartásával:
- a kockázati kategóriákhoz és alapvető kockázati mutatókhoz tartozó súlyok minimumértékeit be kell tartani;
  - ha a számítási módszerben csak alapvető kockázati mutatók szerepelnek, a rugalmasan elosztható 25%-ot a következők szerint kell elosztani a kockázati kategóriák között: tőke: 24%; likviditás és finanszírozás: 24%; eszközök minősége: 18%; üzleti modell és vezetés: 17%; betétbiztosítási rendszer pénzeszközeinek potenciális felhasználása: 17%;
  - a kiegészítő mutató súlya, illetve az alapvető kockázati mutató súlyának növekedése nem haladhatja meg a 15%-ot, kivéve a tagintézetek kockázati profilja és vezetése átfogó értékelésének eredményét tükröző (az „üzleti modell és vezetés” kockázati kategóriába tartozó) kiegészítő minőségi kockázati mutatók esetében, valamint az **▼C1** 59. **▼O** bekezdésben meghatározott esetekben.
59. Ha egy alapvető mutatót nem használnak, az ugyanazon kockázati kategóriába tartozó fennmaradó alapvető mutatóhoz rendelt súly minimumértékének meg kell egyeznie az adott kockázati kategória teljes minimumsúlyával.
60. Ha egy kategóriában csak egyetlen alapvető mutató szerepel, és ezt a mutatót nem használják, helyette egy vele egyező minimumsúlyú más mutatót kell használni.

3. keretes szöveg – Példa a súlyok rugalmasan felhasználható 25%-ának elosztására a kockázati kategóriák és az alapvető kockázati mutatók között

1. példa

A számítási módszer minden alapvető kockázati mutatót használ, és nem szerepel benne kiegészítő mutató. A súlyok rugalmasan felhasználható 25%-a úgy kerül elosztásra az alapvető kockázati mutatók között, hogy a kockázati kategóriákhoz és az alapvető kockázati mutatókhoz tartozó súlyok minimumértékei közötti arányok változatlanok maradjanak (a tőkéhez tartozó súly növekedése például $6\% = 25\% \times (18\%/75\%)$).

Kockázati mutató	Súly minimumértéke (1)	Rugalmas súly (2)	Súly végleges értéke (1) + (2)
1. Tőke	18%	+ 6%	24%
1.1. Tőkeáttételi mutató	9%	+ 3%	12%
1.2. Tőkefedezeti mutató vagy CET1 mutató	9%	+ 3%	12%
2. Likviditás és finanszírozás	18%	+ 6%	24%
2.1. Likviditásfedezeti ráta (LCR)	9%	+ 3%	12%
2.2. Nettó stabil finanszírozási ráta (NSFR)	9%	+ 3%	12%
3. Eszközök minősége	13%	+ 5%	18%
3.1. Nemteljesítő hitelek aránya (NPL)	13%	+ 5%	18%
4. Üzleti modell és vezetés	13%	+ 4%	17%
4.1. Kockázattal súlyozott eszközök /	6,5%	+ 2%	8,5%
4.2. Eszközarányos jövedelmezőség (RoA)	6,5%	+ 2%	8,5%
5. A betétbiztosítási rendszer potenciális	13%	+ 4%	17%
5.1. Meg nem terhelt eszközök / biztosított	13%	+ 4%	17%
Összesen	75%	+ 25%	100%

2. példa

Egy átmeneti időszakban az egyik alapvető kockázati mutató (NSFR) nem áll rendelkezésre; a számítási módszer kiegészítő kockázati mutatót nem használ. A likviditásfedezeti rátához (LCR) rendelt súly minimumértéke 18%: a „likviditás és finanszírozás” kockázati kategória teljes súlya (9% + 9%), további 6%-kal az 57. bekezdés értelmében erre a kategóriára vonatkozó maximális súlyértékre, azaz 24%-ra növelve. A többi súlyérték az 1. példában bemutatotthoz hasonlóan kerül elosztásra a kockázati mutatók között.

Kockázati mutató	Súly minimumértéke (1)	Rugalmas súly (2)	Súly végleges értéke (1) + (2)
1. Tőke	18%	+ 6%	24%
1.1. Tőkeáttételi mutató	9%	+ 3%	12%
1.2. Tőkefedezeti mutató vagy CET1	9%	+ 3%	12%
2. Likviditás és finanszírozás	18%	+ 6%	24%

2.1. Likviditásfedezeti ráta (LCR)	9%	+ (6% + 9%)	24%
2.2. Nettó stabil finanszírozási ráta (NSFR)	9%	9%	N/A
3. Eszközök minősége	13%	+ 5%	18%
3.1. Nemteljesítő hitelek aránya (NPL)	13%	+ 5%	18%
4. Üzleti modell és vezetés	13%	+ 4%	17%
4.1. Kockázattal súlyozott eszközök /	6,5%	+ 2%	8,5%
4.2. Eszközarányos jövedelmezőség (RoA)	6,5%	+ 2%	8,5%
5. A betétbiztosítási rendszer potenciális	13%	+ 4%	17%
5.1. Meg nem terhelt eszközök / biztosított	13%	+ 4%	17%
Összesen	75%	+ 25%	100%

3. példa

A számítási módszer mindegyik alapvető kockázati mutatót használja, de a betétbiztosítási rendszer szeretné megnövelni az egyik alapvető mutató (a tőkeáttételi mutató) súlyát (5%-kal), mert kiemelten eredményesnek tartja ezt a mutatót a tagintézeteinél felmerülő nehézségek előre jelzésében. A betétbiztosítási rendszer emellett két kiegészítő kockázati mutatót is szeretne használni (egyét 3%-os súllyal az „eszközök minősége” kockázati kategóriában, és egy másikat 5%-os súllyal az „üzleti modell és vezetés” kockázati kategóriában). A rugalmasan felhasználható 12%-nyi súlyt a többi alapvető kockázati mutató között úgy osztja el, hogy az e mutatókhoz rendelt súlyok minimumértékei közötti arányok változatlanul maradjanak.

Kockázati mutató	Súly minimumértéke (1)	Rugalmas súly (2)		Súly végleges értéke (1) + (2)
1. Tőke	18%	+ 5%	+3%-a	26%
1.1. Tőkeáttételi mutató	9%	+ 5%		14%
1.2. Tőkefedezeti mutató vagy CET1	9%		+ 3%	12%
2. Likviditás és finanszírozás	18%		+ 3%	21%
2.1. Likviditásfedezeti ráta (LCR)	9%		+ 1,5%	10,5%
2.2. Nettó stabil finanszírozási ráta (NSFR)	9%		+ 1,5%	10,5%
3. Eszközök minősége	13%	+ 3%	+ 2%	18%
3.1. Nemteljesítő hitelek aránya (NPL)	13%		+ 2%	15%
3.2. Kiegészítő kockázati mutató (1)	N/A	+ 3%		3%
4. Üzleti modell és vezetés	13%	+ 5%	+ 2%	20%
4.1. Kockázattal súlyozott eszközök /	6,5%		+ 1%	7,5%
4.2. Eszközarányos jövedelmezőség (RoA)	6,5%		+ 1%	7,5%
4.3. Kiegészítő kockázati mutató (2)	N/A	+ 5%		5%
5. A betétbiztosítási rendszer potenciális	13%		+ 2%	15%
5.1. Meg nem terhelt eszközök /	13%		+ 2%	15%
Összesen	75%	+ 13%	+ 12%	100%

4. példa

A számítási módszer mindegyik alapvető kockázati mutatót használja, de a betétbiztosítási rendszer szeretne bevonni öt kiegészítő mutatót (egyet-egyét a „tőke”, az „eszközök minősége” és „a betétbiztosítási rendszer potenciális veszteségei” kockázati kategóriákban, és kettőt az „üzleti modell és vezetés” kockázati kategóriában). A kockázati mutatókhoz rendelt súlyok az alábbi táblázat utolsó oszlopában láthatók.

Kockázati mutató	Súly minimumértéke	Rugalmas súly	Súly végleges értéke
1. Tőke	18%	+ 5%	23%
1.1. Tőkeáttételi mutató	9%		9%
1.2. Tőkefedezeti mutató vagy CET1 mutató	9%		9%
1.3. Kiegészítő kockázati mutató (1)	N/A	+ 5%	5%
2. Likviditás és finanszírozás	18%		18%
2.1. Likviditásfedezeti ráta (LCR)	9%		9%
2.2. Nettó stabil finanszírozási ráta (NSFR)	9%		9%
3. Eszközök minősége	13%	+ 5%	18%
3.1. Nemeteljesítő hitelek aránya (NPL)	13%		13%
3.2. Kiegészítő kockázati mutató (2)	N/A	+ 5%	5%
4. Üzleti modell és vezetés	13%	+ 10%	23%
4.1. Kockázattal súlyozott eszközök / Eszközök	6,5%		6,5%
4.2. Eszközarányos jövedelmezőség (RoA)	6,5%		6,5%
4.3. Kiegészítő kockázati mutató (3)	N/A	+ 5%	5%
4.4. Kiegészítő kockázati mutató (4)	N/A	+ 5%	5%
5. A betétbiztosítási rendszer potenciális	13%	+ 5%	18%
5.1. Meg nem terhelt eszközök / biztosított	13%		13%
5.3. Kiegészítő kockázati mutató (5)	N/A	+ 5%	5%
Összesen	75%	+ 25%	100%

Kockázati mutatókra vonatkozó követelmények

61. A számítási módszerben használt kockázati mutatóknak a kockázati források kellően széles skáláját kell lefedniük.
62. A kockázati mutatók kiválasztásának összhangban kell lennie a legjobb kockázatkezelési gyakorlatokkal és a meglévő prudenciális követelményekkel.
63. A kockázati mutatók értékét minden tagintézetre egyedileg kell meghatározni.
64. Ha azonban a tagállam a 2014/49/EU irányelv 13. cikkének (1) bekezdésében biztosított lehetőséggel élve lehetővé teszi, hogy az 575/2013/EU rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében említett központi szervre és a hozzá tartósan kapcsolódó minden hitelintézetre összességében a központi szervre és kapcsolt intézményeire összevont alapon meghatározott

kockázati súlyozás vonatkozzon, a kockázati mutatók értékét összevont alapon kell kiszámítani.

65. Amennyiben egy tagintézet az 575/2013/EU rendelet 7., 8. vagy 21. cikke alapján egyedi mentességet kap a tőke- és/vagy likviditási követelmények alól, a megfelelő tőke- vagy likviditási mutatókat összevont vagy félig összevont alapon kell kiszámítani.
66. A kockázati mutatók adott időszakra vonatkozó értékének kiszámításához a betétbiztosítási rendszereknek a következőket kell használniuk:
- az eredménykimutatásban szereplő pozíciók esetében az időszak végén érvényes értéket (az éves eredménykimutatás esetében például a december 31-én kimutatott nettó jövedelmet);
  - a mérlegbeszámolóban szereplő pozíciók esetében a beszámolási időszak kezdete és vége közötti átlagértéket (például az adott év január 1-je és december 31-e között számított átlagos mérlegfőösszeget).

IV. rész - A számítási módszerek választható elemei

(i) Minimális hozzájárulás

67. A 2014/49/EU irányelv 13. cikkének (1) bekezdésével összhangban a tagállamok dönthetnek úgy, hogy a hitelintézetek a biztosított betéteik összegétől független minimális hozzájárulást fizessenek.
68. Ha egy tagállam él azzal a lehetőséggel, hogy a tagintézetek a biztosított betéteik összegétől független minimális hozzájárulást (MC) fizessenek, az egyedi befizetések kiszámításához a következő módosított matematikai képletet kell használni:

- a. Amennyiben a minimális hozzájárulást minden tagintézet a kockázatalapú befizetésein felül fizeti meg:

$$C_i = MC + (CR \times ARW_i \times CD_i \times \mu)$$

- b. Amennyiben a minimális hozzájárulást csak azok a tagintézetek fizetik meg, amelyeknek a (35. bekezdésben meghatározott) normál képlet szerint számított éves kockázatalapú befizetése nem érnék el a minimális hozzájárulás összegét:

$$C_i = \text{Max} \{MC ; (CR \times ARW_i \times CD_i \times \mu)\}$$

Ahol:

- C_i = az „i” tagintézet éves hozzájárulása;
 MC = minimális hozzájárulás;
 CR = hozzájárulási arány (mely egy adott évben minden tagintézetre egyenlő);
 ARW_i = az „i” tagintézet összesített kockázati súlya;
 CD_i = az „i” tagintézet biztosított betéteinek összege;
 μ = korrekciós együttható (mely egy adott évben minden intézetre egyenlő).

69. Minimális hozzájárulás meghatározása esetén az illetékes hatóságoknak és a kijelölt hatóságoknak kellő figyelmet kell fordítaniuk a rögzített összegű befizetés előírásából eredő erkölcsi kockázat veszélyére, valamint annak a veszélyére, hogy megnehezítik a banki szolgáltatások piacára való belépést.

(ii) A betétbiztosítási rendszertől különálló intézményvédelmi rendszerek tagjai által teljesítendő befizetések csökkentése

70. A 2014/49/EU irányelv 13. cikkének (1) bekezdése alapján a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az intézményvédelmi rendszerek tagjai a betétbiztosítási rendszerekbe alacsonyabb összegű befizetéseket teljesítsenek. Amint azt a 2014/49/EU irányelv 12. preambulumbekzdése említi, e lehetőség bevezetésének célja annak elismerése, hogy “vannak olyan intézményvédelmi rendszerek, amelyek magukat a hitelintézeteket védik, és amelyek különösen azok likviditását és fizetőképességét biztosítják”.

71. Amennyiben egy tagállam él ezzel a lehetőséggel, annak az intézménynek az összesített kockázati súlya (ARW), amely egyben egy különálló intézményvédelmi rendszernek is tagja, az intézményvédelmi rendszer által nyújtott kiegészítő védelemre való tekintettel csökkenthető. Ebben az esetben a mérséklést úgy kell megvalósítani, hogy be kell vezetni egy az intézményvédelmi rendszerbeli tagsághoz kapcsolódó kiegészítő kockázati mutatót a számítási módszer „üzleti modell és vezetés” kockázati kategóriájába. Az intézményvédelmi rendszerbeli tagsághoz kapcsolódó mutatónak tükröznie kell a rendszer által a fizetőképesség és likviditás terén a tag részére biztosított kiegészítő védelmet, figyelembe véve, hogy az intézményvédelmi rendszer *előzetes* pénzeszközei, amelyek probléma esetén akár feltőkésítés, akár a likviditás finanszírozása céljára haladéktalanul rendelkezésre állnak az érintett fél támogatása céljára, elegendően nagyok-e az adott szervezet hihető és eredményes támogatásához. Ezen felül a kérésre lehívható, az intézményvédelmi rendszer tagjai által az intézményvédelmi rendszer központi szerveiben tartott likviditási tartalékkal fedezett további finanszírozási vállalások is figyelembe vehetők. Az intézményvédelmi rendszer részére teljesített finanszírozás szintjét a tagintézet mérlegfőösszegéhez viszonyítva kell vizsgálni.

(iii) A betétbiztosítási rendszer pénzeszközeinek felhasználása a fizetéseképtelenség elkerülésére

72. Amennyiben egy tagállam engedélyezi a betétbiztosítási rendszer számára, ideértve a betétbiztosítási rendszerként hivatalosan elismert intézményvédelmi rendszereket is, hogy a rendelkezésére álló pénzeszközöket felhasználja egy hitelintézet fizetéseképtelenné válásának megelőzését célzó alternatív intézkedésekhez, a betétbiztosítási rendszer egy további, az intézmény eszközeinek kockázattal súlyozott értékén alapuló tényezőt építhet be a saját kockázatalapú számításába. Ebben az esetben a képlet a következő:

$$C_i = CR \times ARW_i \times (CD_i + A) \times \mu$$

Ahol A az „i” intézmény eszközeinek kockázattal súlyozott értéke.

73. Mielőtt a betétbiztosítási rendszer ezt az újabb tényezőt alkalmazni kezdi, az illetékes hatóságoknak a 14. bekezdésben említett jóváhagyási eljárás keretében értékelniük kell, hogy

az új tényező bevezetése arányban áll-e azzal a kockázattal, hogy az intézmény fizetéseképtelenségének megakadályozása érdekében a biztosított betétek védelmét meghaladó fellépésre lehet szükség.

(iv) Alacsony kockázatú szektorok

74. A tagállamok a 2014/49/EU irányelv 13. cikke (1) bekezdése értelmében a nemzeti joguk által szabályozott, alacsony kockázatú szektorokba tartozó intézmények számára kisebb mértékű befizetéseket is előírhatnak.
75. Ha a tagállam szabályozás útján olyan korlátozásokat vezetett be valamely szektorba tartozó intézményekre, amelyek jelentősen csökkentik a fizetéseképtelenség valószínűségét, az ezen intézmények által a betétbiztosítási rendszer részére teljesítendő befizetések kellő motiváció alapján arányosan csökkenthetők.
76. Az alacsony kockázatú szektorokba tartozó intézmények befizetéseinek csökkentése olyan gyakorlati bizonyítékok alapján engedélyezhető, amelyek szerint az adott alacsony kockázatú szektorokban következetesen ritkábban fordult elő fizetéseképtelenség, mint más szektorokban. A befizetések csökkentéséről az illetékes hatóság a kijelölt hatósággal együttműködésben, a betétbiztosítási rendszerrel való konzultációt követően állapodik meg.
77. A mérséklést a számítási módszerben úgy kell megvalósítani, hogy be kell vezetni egy kiegészítő kockázati mutatót az „üzleti modell és vezetés” kockázati kategóriájába.

III. cím - Záró rendelkezések és végrehajtás

---

78. Az illetékes hatóságok és a kijelölt hatóságok úgy hajtják végre ezeket az iránymutatásokat, hogy 2015. végéig beépítik azokat saját felügyeleti gyakorlataikba és eljárásaikba. Ezt a dátumot követően a betétbiztosítási rendszerek részére teljesített befizetéseknek meg kell felelniük ezeknek az iránymutatásoknak.
79. Ha azonban a megfelelő hatóságok a 2014/49/EU irányelv 20. cikkének (1) bekezdésével összhangban azt állapítják meg, hogy egy betétbiztosítási rendszer 2015. július 3-ig nem tud megfelelni a 2014/49/EU irányelv 13. cikkének, ezeket az iránymutatásokat az e hatóságok által megadott új napig, de legkésőbb 2016. május 31-ig kell végrehajtani.

1. melléklet – Az összesített kockázati súly (ARW) kiszámítására és a kockázati osztály meghatározására szolgáló módszerek

(i) A résztartományok módszere

Egyedi kockázati mutatók

1. A résztartományok módszerének használata esetén minden kockázati mutatóra vonatkozóan rögzített számú résztartományt kell meghatározni, megadva az egyes résztartományok felső és alsó végpontját. Minden kockázati mutatóhoz legalább két résztartománynak kell tartoznia. A résztartományoknak a tagintézetek által jelentett, az adott mutatóval mért kockázat különböző szintjeit kell tükrözniük (pl. magas, közepes, alacsony kockázat).
2. Minden egyes résztartományhoz hozzá kell rendelni egy-egy egyedi kockázati pontszámot (IRS). Ha a kockázati mutató értéke magasabb (alacsonyabb), mint a legfelső (legalsó) résztartomány legfelső (legalsó) végpontja, akkor azt a legmagasabb (legalacsonyabb) egyedi kockázati pontszámhoz kell hozzárendelni.
3. A résztartományok végpontjait relatív vagy abszolút alapon kell meghatározni, a következők szerint:
  - relatív alap használata esetén a tagintézetek egyedi kockázati pontszáma a többi intézethez viszonyított kockázati pozíciójuktól függ; ebben az esetben az intézmények egyenletesen oszlanak meg a kockázati résztartományok között, ami azt jelentheti, hogy hasonló kockázati profillal rendelkező intézmények eltérő résztartományba esnek;
  - abszolút alap használata esetén a résztartományok végpontjait úgy kell meghatározni, hogy tükrözzék az adott mutató kockázatoságát; ebben az esetben akár az összes intézmény ugyanabba a résztartományba eshet, amennyiben hasonló mértékben kockázatosak.
4. A résztartomány végpontjainak abszolút alapon történő meghatározásának minden kockázati mutató esetében biztosítani kell a tagintézetek közötti kellő mértékű, értelmezhető különbségtételt. E végpontok kalibrálásakor figyelembe kell venni a tagintézetekre vonatkozó szabályozási követelményeket és a mutató értékére vonatkozó múltbeli adatokat, amennyiben rendelkezésre állnak. A betétbiztosítási rendszernek kerülnie kell a végpontok olyan módon történő kalibrálását, hogy minden tagintézet – annak ellenére, hogy jelentős eltérések állnak fenn köztük az adott kockázati mutató által mért területen – ugyanabba a résztartományba essen.
5. A résztartományokhoz rendelt egyedi kockázati pontszámnak minden kockázati mutató esetében 0 és 100 között kell lennie, ahol a 0 a legalacsonyabb, a 100 a legmagasabb kockázatot jelöli.

4. keretes szöveg – Példák különböző típusú kockázati mutatók pontszámának résztartományok alapján történő meghatározására

A következő példák bemutatják, hogyan kell a 0 és 100 közé eső egyedi kockázati pontszámot (IRS) hozzárendelni a különböző résztartományokhoz a kockázati mutatók különböző típusai esetében.

1. példa

Öt résztartomány; a kockázati mutató magasabb értéke magasabb kockázatot jelent (pl. nemteljesítő hitelek aránya)

Résztartomány	Végpontok	IRS
1. résztartomány	< 2%	0
2. résztartomány	≤ 2 – 3,5% <	25
3. résztartomány	≤ 3,5 – 5% <	50
4. résztartomány	≤ 5 – 7% <	75
5. résztartomány	≥ 7%	100

2. példa

Három résztartomány; a kockázati mutató magasabb értéke magasabb kockázatot jelent (pl. nemteljesítő hitelek aránya)

Résztartomány	Végpontok	IRS
1. résztartomány	< 2%	0
2. résztartomány	≤ 2 – 7% >	50
3. résztartomány	≥ 7%	100

3. példa

Négy résztartomány; a kockázati mutató magasabb értéke alacsonyabb kockázatot jelent (pl. likviditási arány)

Résztartomány	Végpontok	IRS
1. résztartomány	> 60%	0
2. résztartomány	< 40 – 60% ≤	33
3. résztartomány	< 20 – 40% ≤	66
4. résztartomány	≤ 20%	100

4. példa

Két résztartomány; a kockázati mutató két értéket vehet fel, melyek semlegesek vagy negatívak a kockázati profil értékelése szempontjából (pl. túlzott mérlegösszeg-növekedési mutató)

Résztartomány	Végpontok	IRS
1. résztartomány	< 15%	50
2. résztartomány	≤ 15%	100

5. példa

Két résztartomány; a kockázati mutató két értéket vehet fel, melyek pozitívak vagy semlegesek a kockázati profil értékelése szempontjából (pl. a nemzeti jog által szabályozott, alacsony kockázatú szektorba tartozó intézményeket kevésbé kockázatosnak, míg a nem alacsony kockázatú szektorba tartozó intézményeket átlagos kockázatot jelentőnek kell tekinteni.)

Résztartomány	Végpontok	IRS
1. résztartomány	Az intézmény alacsony kockázatú szektorba tartozik	0
2. résztartomány	Az intézmény nem tartozik alacsony kockázatú szektorba	50

6. példa

Három résztartomány; a kockázati mutató eredményének értelmezése nem standard módon történik (pl. eszközarányos jövedelmezőség (RoA)): mind a mutató negatív értékei (veszteségek), mind a túl magas értékei azt jelenthetik, hogy az intézmény magas kockázati profillal rendelkezik.

Résztartomány	Végpontok	IRS
1. résztartomány	$\leq 0 - 2\% \leq$	0
2. résztartomány	$< 2 - 15\% \leq$	50
3. résztartomány	$< 0\% \text{ vagy } > 15\%$	100

Megjegyzendő, hogy az 1-4. példában az egyedi kockázati pontszámok (IRS) résztartományokhoz való hozzárendelése lineáris elrendezést követ (pl. 0 – 33 – 66 – 100). Ez nem általános követelmény; egyes kockázati mutatók esetében indokolt lehet az egyedi kockázati mutató nem szimmetrikus elosztása a 0 és 100 közötti tartományban (pl.: 0 – 25 – 50 – 90 – 100), hogy az eloszlás megfelelően tükrözze az olyan helyzeteket, amikor az intézmény jelentette kockázat jelentősen megnő, amint a mutató értéke eléri egy küszöbértéket.

Összesített kockázati pontszám (ARS)

6. Valamely „i” intézet egyedi kockázati pontszámait meg kell szorozni az adott kockázati mutatóhoz hozzárendelt mutató-súllyal (IW_i). Az így kapott értékek számtani átlaga adja meg az összesített kockázati pontszámot (ARS).
7. Az egyes „i” mutatók súlyozása (IW_i) minden intézményre egységesen érvényes; a súlyok értékét a felügyeleti értékelés és/vagy az intézmények fizetéseképtelenségére vonatkozó múltbeli adatok alapján kell kalibrálni.
8. Az ismertetett modell az alábbiak szerint épülhet fel:

Kockázati mutató	Mutató súlya	Résztartomány	Egyedi kockázati pontszám (IRS)
Mutató A_1	IW_1	A_1	IRS_{A_1}
		B_1	IRS_{B_1}
		...	...
		M_1	IRS_{M_1}
Mutató A_2	IW_2	A_2	IRS_{A_2}

		B ₂	IRS _{B₂}
		...	...
		M ₂	IRS _{M₂}
...	...	...	...
Mutató A _n	IW _n	A _n	IRS _{A_n}
		B _n	IRS _{B_n}
		...	...
		M _n	IRS _{M_n}

9. Valamely „i” intézmény összesített kockázati pontszámát (ARS_i) az alábbi képlet szerint kell kiszámítani:

$$ARS_i = \sum_{j=1}^n IW_j * IRS_j$$

Ahol:

$$\sum_{j=1}^n IW_j = 100\%, \text{ és}$$

IRS_j = IRS_{X_j}, valamely X-re az {A, B, ..., M} között (azaz az A_j mutatóknak megfelelő résztartományra)

Összesített kockázati súly (ARW)

10. Minden összesített kockázati pontszámhoz (ARS_i) egy összesített kockázati súlynak (ARW_i) kell tartoznia, amelyet a jelen iránymutatások 35. bekezdésében meghatározott képlet szerint kell felhasználni az egyes tagintézetek befizetésének (C_i) kiszámítására.

Kockázati osztályok

11. Az összesített kockázati súly kiszámítható résztartományokon alapuló módszerrel, melyben az összesített kockázati pontszámok tartományán belül meghatározott résztartományok mindegyike egy-egy kockázati osztálynak és összesített kockázati súlynak felel meg (lásd az alábbi táblázatot).

Kockázati osztály	Összesített kockázati pontszám (ARS) résztartományainak határért	Összesített kockázati súly (ARW)
1	a ₁ ≤ a ₂	ARW ₁
2	a ₃ ≤ a ₄	ARW ₂
3	a ₅ ≤ a ₆	ARW ₃
...	...	...

12. A kockázati osztályok számának arányban kell állnia a betétbiztosítási rendszer tagintézeteinek számával és sokféleségével. A kockázati osztályok száma azonban nem lehet négynél kevesebb. Legalább egy kockázati osztályt kell meghatározni az átlagos kockázatú,

legalább egyet az alacsony kockázatú, és legalább kettőt a magas kockázatú tagintézmények részére.

5. keretes szöveg - Példa – Az összesített kockázati súlyok alkalmazása az intézményekre

A következő példa bemutatja, hogyan határozható meg egy tagintézethez tartozó összesített kockázati súly (ARW) a tagintézet összesített kockázati pontszáma alapján, feltételezve, hogy a kockázati osztályok száma négy, és a kockázati súlyokat (75%, 100%, 125%, 150%) az alábbiak szerint kell hozzárendelni az egyes osztályokhoz:

Kockázati osztály	Összesített kockázati pontszám (ARS) résztartományainak végpontjai	Összesített kockázati súly (ARW)
1	< 40	75%
2	≤ 40 – 55 <	100%
3	≤ 55 – 70 <	125%
4	≥ 70	150%

Ha például egy intézmény összesített kockázati pontszáma 62, az adott intézményt a harmadik kockázati osztályba kell besorolni, és a hozzá tartozó összesített kockázati súly értéke 125%.

(ii) A mozgókála-módszer

Egyedi kockázati mutatók

13. Ennél a módszernél minden egyes intézmény minden A_j kockázati mutatójára egy egyedi kockázati pontszámot (IRS_j) kell számítani. Minden mutatóhoz meg kell határozni egy felső és alsó végpontot (a_j és b_j). Ha a mutató értéke az intézmény magasabb kockázatát jelzi, és az érték meghaladja a felső végpontot, az IRS_j értékét 100-nak kell venni. Hasonlóképpen, ha a mutató értéke nem éri el az alsó végpontot, az IRS_j értéke 0. Ezzel egyező módon, ha a mutató alacsonyabb értéke kockázatosabb helyzetet jelez, és az érték nem éri el az alsó végpontot, az IRS_j értékét 100-nak kell venni. Ennek megfelelően, ha a mutató értéke meghaladja a felső végpontot, az IRS_j értéke 0.
14. Ha a mutató értéke az alsó és a felső végpont közé esik, az IRS_j értéke 0 és 100 között van. Minden egyedi kockázati pontszámhoz (IRS_j) egy előre meghatározott súly tartozik, amely az egyes „I” intézmények összesített kockázati pontszámának (ARS_i) kiszámításához használatos. E modellben annak kialakításánál fogva az ARS_i értéke mindig 0 és 100 közé esik.
15. Az egyes kockázati mutatók esetében a felső és az alsó végpont (a_j és b_j) meghatározásának biztosítania kell a tagintézetek közötti kellő mértékű, értelmezhető különbségtételt. A tartomány végpontjainak kalibrálásakor figyelembe kell venni a tagintézetekre vonatkozó szabályozási követelményeket és a mutató értékére vonatkozó múltbeli adatokat, amennyiben rendelkezésre állnak. A betétbiztosítási rendszereknek kerülniük kell a felső és az alsó végpontok olyan módon történő kalibrálását, hogy minden tagintézet – az adott kockázati

mutató által mért területen fennálló jelentős különbségek ellenére – mindig az alsó végpont alá, vagy a felső végpont fölé essen.

16. Az ismertetett modell az alábbiak szerint épülhet fel:

Kockázati mutató	Mutató súlya	Felső végpont	Alsó végpont	Egyedi kockázati pontszám (IRS)
Mutató A_1	IW_1	a_1	b_1	IRS_1
Mutató A_2	IW_2	a_2	b_2	IRS_2
...	...	...	...	...
Mutató A_n	IW_n	a_n	b_n	IRS_n

Ahol:

$$\sum_{j=1}^n IW_j = 100\%.$$

17. Minden egyes A_j kockázati mutató esetében annak értéke megfelel egy az alábbiak szerint meghatározott kimenő pontszámnak (IRS_j):

$$IRS_j = \begin{cases} 100 & \text{if } A_j > a_j \\ 0 & \text{if } A_j < b_j \\ \frac{A_j - b_j}{a_j - b_j} \times 100, & \text{if } b_j \leq A_j \leq a_j \end{cases}$$

, ahol $j = 1 \dots n$

vagy

$$IRS_j = \begin{cases} 0 & \text{if } A_j > a_j \\ 100 & \text{if } A_j < b_j \\ \frac{a_j - A_j}{a_j - b_j} \times 100, & \text{if } b_j \leq A_j \leq a_j \end{cases}$$

, ahol $j = 1 \dots n$

Összesített kockázati pontszám (ARS)

18. Valamely „i” intézmény összesített kockázati pontszámának (ARS_{ii}) kiszámítása a következő képlet szerint történik:

$$ARS_i = \sum_{j=1}^n IW_j * IRS_j.$$

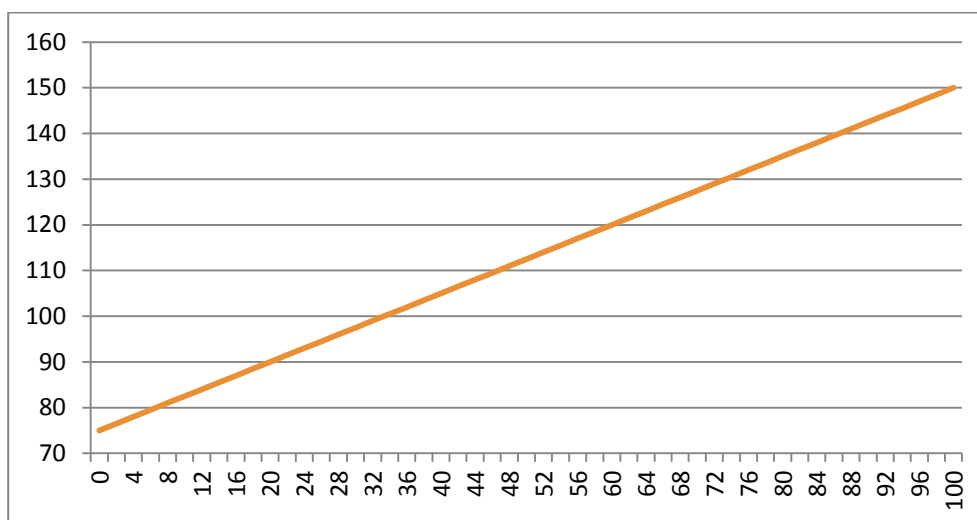

Összesített kockázati súly (ARW)

19. Az ARS_i értékéből egy lineáris vagy exponenciális képleten alapuló mozgókála-módszer segítségével kifejezhető az összesített kockázati súly (ARW_i).
20. Az ARS_i érték ARW_i értéként történő kifejezése a következő lineáris képlettel történhet:

$$ARW_i = \beta + (\alpha - \beta) * ARS_i/100$$

Ennél a módszernél az ARS_i értékhez tartozó ARW_i érték lineáris tartomány, amely felső (α) és alsó (β) végponttal rendelkezik, melyek értéke lehet például 150%, illetve 75%. Ha egy adott intézetnél az ARS_i 100 (a legnagyobb kockázatot jelentő pontszám), az ennek megfelelő kockázati súly az α , a legmagasabb kockázati súly. Hasonlóképpen, ha az ARS_i 0, az ennek megfelelő kockázati súly a β , a legalacsonyabb kockázati súly. Az alábbi függvény bemutatja a javasolt képlet lineáris viselkedését.

21. Az ARS_i érték ARW_i értéként történő kifejezése a következő exponenciális képlettel történhet:

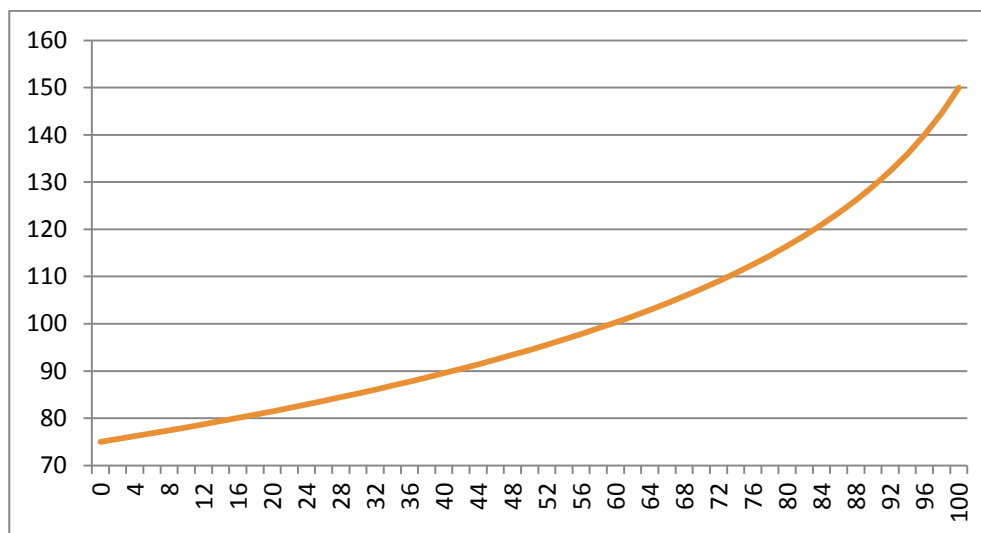
▼ **C1**

$$ARW_i = \beta + (\alpha - \beta) * (1 - \log_{10}(10 - 9 * (\frac{ARS_i}{100})))$$

▼ **O**

Ennél a módszernél az ARS_i értékhez tartozó ARW_i exponenciális érték, amely felső (α) és alsó (β) végponttal rendelkezik, melyek értéke lehet például 150%, illetve 75%. Ha egy adott intézetnél az ARS_i 100 (a legnagyobb kockázatot jelentő pontszám), az ennek megfelelő kockázati súly az α , a legmagasabb kockázati súly. Hasonlóképpen, ha az ARS_i 0, az ennek megfelelő kockázati súly a β , a legalacsonyabb kockázati súly. Az alábbi függvényről leolvasható a javasolt képlet nem lineáris viselkedése, aminek következtében a kockázati skála felső végpontjához közelebb eső intézmények befizetései nagyobb mértékben nőnek. A lineáris módszerrel összevetve ez a képlet jobban ösztönzi az intézményeket a kockázati

pontszámuk csökkentésére. A számítási módszer más, az ebben a mellékletben bemutatott logaritmusos módszertől eltérő nem lineáris módszert is alkalmazhat.

2.1. Likviditásfedezeti ráta (LCR)	Az 575/2013/EU rendeletben meghatározott likviditásfedezeti ráta, amint teljes körűen működésbe lép.	A likviditásfedezeti ráta célja annak mérése, hogy az intézmény képes-e rövid távú kötelezettségeinek azok esedékességekor eleget tenni. Minél magasabb az értéke, annál nagyobb biztonsági tartalék áll rendelkezésre a kötelezettségek teljesítésére és a nem várt likviditási hiányok kezelésére.	(-) A magasabb ráta alacsonyabb kockázatot jelent
2.2. Nettó stabil finanszírozási ráta (NSFR)	Az 575/2013/EU rendeletben meghatározott nettó stabil finanszírozási ráta, amint teljes körűen működésbe lép.	A nettó stabil finanszírozási ráta célja annak mérése, hogy az intézmény össze tudja-e hangolni az eszközei és kötelezettségei lejáratát. Minél magasabb ez a ráta, annál jobban illeszkednek egymáshoz a lejáratok, és annál alacsonyabb a finanszírozás kockázata.	(-) A magasabb ráta alacsonyabb kockázatot jelent
2.3. Likviditási arány (nemzeti definíció)	$\frac{\text{Likvid eszközök}}{\text{Összes eszköz}}$ <p>Ahol:</p> <p>„likvid eszközök”: a nemzeti szabályozásban a hitelintézetek felügyelete céljára ekként meghatározott eszközök (fel kell váltani a likviditásfedezeti rátával, amint az hatályba lép).</p>	Ideiglenes mutató. A likviditási arány célja annak mérése, hogy az intézmény képes-e rövid távú kötelezettségeinek azok esedékességekor eleget tenni. Minél magasabb az értéke, annál nagyobb biztonsági tartalék áll rendelkezésre a kötelezettségek teljesítésére és a nem várt likviditási hiányok kezelésére.	(-) A magasabb érték alacsonyabb kockázatot jelent
3. Eszközök minősége			

<p>3.1. Nemteljesítő hitelek aránya (NPL arány)</p>	<p style="text-align: center;"><u>Nemteljesítő hitelek</u></p> <p>Összes hitel és hitelv. meg. ért. pap.</p> <p>vagy, amennyiben a nemzeti számviteli vagy beszámolási standardok nem kötelezik az intézményeket a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra vonatkozó adatszolgáltatásra:</p> <p style="text-align: center;"><u>Nemteljesítő hitelek</u></p> <p style="text-align: center;">Összes hitel</p> <p>Ahol (mindkét esetben): „nemteljesítő hitel”: a nemzeti jogszabályokban a hitelintézetek felügyelete céljára ekként meghatározott hitel. A nemteljesítő hiteleket a céltartalékokkal való csökkentés nélkül kell kimutatni.</p>	<p>A hitelezési veszteségek hitelportfolión belüli magas aránya a magas kockázatú szegmensek/ ügyfelek részére történő hitelezésre utal.</p>	<p>(+) A magasabb érték magasabb kockázatot jelent</p>
4. Üzleti modell és vezetés			
<p>4.1. Eszközök kockázattal súlyozott értéke (RWA) és a mérlegfőösszeg aránya</p>	<p style="text-align: center;"><u>Eszközök kockázattal súlyozott értéke</u></p> <p style="text-align: center;">Eszközök összesen</p> <p>Ahol: „eszközök kockázattal súlyozott értéke”: az 575/2013/EU rendelet 92. cikke (3) bekezdésében meghatározott teljes kockázati kitettségérték</p>	<p>Az eszközök kockázattal súlyozott értéke jelzi, hogy az intézmény milyen típusú hitelezést folytat. Az iránymutatások ennél a hányadosnál megengedik az eltérő kalibrálás alkalmazását a szavatolótőke-minimumkövetelmények kiszámításához fejlett módszereket (pl. belső minősítésen alapuló módszert), illetve standard módszereket használó intézmények között.</p>	<p>(+) A magasabb érték magasabb kockázatot jelent</p>

<p>4.2. Eszközarányos jövedelmezőség (RoA).</p>	$\frac{\text{Nettó jövedelem}}{\text{Összes eszköz}}$	<p>Az eszközarányos jövedelmezőség az intézmény nyereségtermelő képességét méri. Az az üzleti modell, amely magas, stabil nyereséget képes generálni, alacsonyabb kockázatot jelent. A RoA mutató fenntarthatatlanul magas értéke azonban szintén magasabb kockázat jele lehet. A számítási módszer nem hozhatja hátrányos helyzetbe azokat az intézményeket, amelyek eredményessége a nemzeti jog vagy az intézmény szabályzatának rendelkezései értelmében korlátozott. Az egyedi események figyelembe vételének és a befizetések prociklikusságának kiküszöbölése érdekében legalább 2 évre kiterjedő átlagokat kell használni.</p>	<p>(+)/(-) A negatív értékek magasabb kockázatot jelentenek, de a túl magas értékek szintén magas kockázatot jelezhetnek</p>
<p>5. A betétbiztosítási rendszer potenciális veszteségei</p>			
<p>5.1. Meg nem terhelt eszközök / biztosított betétek</p>	$\frac{\text{Összes eszköz} - \text{Megterhelt eszközök}}{\text{Biztosított betétek}}$ <p>Ahol: a megterhelt eszközök meghatározását az EBH megterhelt és meg nem terhelt eszközökre vonatkozó tájékoztatásról szóló iránymutatásai tartalmazzák</p>	<p>Ez az arányszám azt méri, hogy várhatóan az összegek mekkora része szerezhető vissza azon intézmény csődtömegéből, amely szanálásra került, vagy mellyel szemben normál fizetéseképtelenségi eljárás indult. Az az intézmény, amelynél ez a mutató alacsony, magasabb várható veszteségnek teszi ki a betétbiztosítási rendszert.</p>	<p>(-) A magasabb érték alacsonyabb kockázatot jelent</p>

3. melléklet - A kiegészítő kockázati mutatók leírása

1. A kiegészítő kockázati mutatók alábbi felsorolása csak példaként szolgál.
2. Amennyiben az alább ismertetett képletekben használt egyes elemek adatai a nemzeti pénzügyi vagy szabályozói adatszolgáltatási sablonokban nem szerepelnek, a betétbiztosítási rendszer használhatja a saját nemzeti sablonjaiból vett, azzal egyenértékű elemeket.

Mutató neve	Képlet / leírás	Megjegyzés	Előjel
3. Eszközök minősége			
Átstrukturálás szintje	<p><u>Átstrukturálási intézkedések hatálya alá tartozó kitettségek</u> Összes megfelelő instrumentum a mérlegben</p> <p>Ahol: „átstrukturálási intézkedések hatálya alá tartozó kitettségek”: az EBH átstrukturálásra és nemteljesítő kitettségekre vonatkozó felügyeleti jelentéstételről szóló iránymutatásaiban foglalt meghatározás szerint</p>	Ez az arányszám azt méri, hogy az intézmény partnerei számára milyen mértékben engedélyezték a hitelszerződésük feltételeinek módosítását. A mutató az intézmény átstrukturálási politikájáról tájékoztat, és összevethető a nemteljesítés szintjével. A mutató magas értéke az intézmény hitelportfoliójában fennálló ismert problémákat, vagy más eszközök esetleges rossz minőségét jelzi.	(+) A magasabb érték magasabb kockázatot jelent
4. Üzleti modell és vezetés			
Ágazati koncentráció a hitelportfolióban	<p><u>Kitettség a legnagyobb koncentrációval rendelkező ágazatban</u> Teljes hitelportfolió</p>	Ez a mutató az egy adott gazdasági ágazatban bekövetkező visszaesésből eredő jelentős hitelezési veszteség kockázatát méri, mely ágazatban az intézmény jelentős kitettséggel rendelkezik.	(+) A magasabb érték magasabb kockázatot jelent
Nagykockázatok	<p><u>Nagykockázatok</u> Figyelembe vehető szav. tőke</p> <p>Ahol: „nagykockázatok”: az 575/2013/EU rendelet meghatározása szerint; valamint „figyelembe vehető szavatolótőke”: az 575/2013/EU rendelet 71. cikke 4. bekezdésének 1. pontjában foglalt meghatározás szerint</p>	Ez a mutató egyetlen partner vagy egy kapcsolt partnerekből álló csoport fizetéseképtelenségéből eredő jelentős hitelezési veszteségek kockázatát méri.	(+) A magasabb érték magasabb kockázatot jelent

<p>Túlzott mérlegösszeg-növekedési mutató</p>	$\frac{[\text{Összes eszköz a T évben} - \text{Összes eszköz a (T - 1) évben}]}{\text{Összes eszköz a (T - 1) évben}}$	<p>Ez a mutató az intézmény mérlegösszegének növekedését méri. A fenntarthatatlanul nagy növekedés magasabb kockázatra utalhat. A mutatóban a mérlegen kívüli tételeket és azok növekedését is figyelembe kell venni. A mutatóra vonatkozó küszöbérték meghatározásakor meg kell határozni azt a növekedési ütemet, ami már túl kockázatosnak minősül. Ehhez kellő mértékben figyelembe kell venni az adott tagállam gazdasága vagy a nemzeti bankszektor növekedését. A mutató használat esetén speciális szabályokat kell meghatározni az új intézményekre, valamint a megelőző néhány évben fúzióban vagy felvásárlásban részt vevő szervezetekre vonatkozóan. Az egyszeri eseményeknek a befizetések kiszámításában való figyelembe vételének elkerülése érdekében a megelőző 3 évben mért átlagos növekedési ütemet kell figyelembe venni.</p>	<p>(+) A túlzott növekedési ütem előre meghatározott szintjét meghaladó értékek magasabb kockázatot jeleznek</p>
<p>Tőkearányos jövedelmezőség (RoE)</p>	$\frac{\text{Nettó nyereség}}{\text{Összes saját tőke}}$	<p>Ez az arányszám azt méri, hogy mennyiben képes az intézmény nyereséget termelni a tulajdonosai részére az azok által az intézménybe fektetett tőkéből. Ha az üzleti modell magas, stabil nyereséget tud generálni, az azt jelenti, hogy kisebb a fizetésektelenség valószínűsége. A RoE mutató fenntarthatatlanul magas értéke azonban szintén magasabb kockázat jele lehet. Egyes intézmények eredményességét a tulajdonosi struktúrájuk korlátozhatja; a számítási módszer nem hozhatja ezeket hátrányos helyzetbe. Elkerülendő az egyszeri események figyelembe vételét és a befizetések számításának prociklikusságát, legalább 2 évre kiterjedő átlagokat kell használni.</p>	<p>(-)/(+) A negatív értékek magasabb kockázatot jelentenek, de a túl magas értékek szintén magas kockázatot jelezhetnek.</p>

<p>Alaptevékenysé gből származó nyereség aránya</p>	<p>$\frac{\text{Alaptevékenységből sz. nyereség}}{\text{Teljes hitel portfólió}}$</p> <p>Ahol: „alaptevékenységből származó nyereség” számítása: (kamatbevétel + díjakból és jutalékokból származó bevétel + szokásos tevékenységekből szárm. egyéb bevétel) - (kamatkiadások + díj- és jutalékiadások + egyéb működési kiadások + igazgatási ráfordítások + értékcsökkenési leírás)</p>	<p>Az alaptevékenységből származó nyereség aránya azt méri, hogy az intézmény alaptevékenysége mennyiben képes nyereséget termelni. Ha az üzleti modell magas, stabil eredményt tud generálni, az azt jelenti, hogy kisebb a fizetéseképtelenség valószínűsége. Elkerülendő az egyszeri események figyelembe vételét és a befizetések számításának prociklikusságát, legalább 2 évre kiterjedő átlagokat kell használni.</p>	<p>(-) A magasabb érték alacsonyabb kockázatot jelent</p>
<p>Jövedelem alapú fajlagos költségmutató</p>	<p>$\frac{\text{Üzemi költségek}}{\text{Rendsz. tev. szárm. nyereség}}$</p>	<p>Ez az arányszám az intézmény költséghatékonyságát méri. A mutató szokatlanul magas értéke arra utalhat, hogy az intézmény nem tudja kontrollálni a költségeit, különösen, ha a fix költségekről van szó (azaz magasabb a kockázat). A mutató nagyon alacsony értéke arra utalhat, hogy az intézmény működési költségei túl alacsonyak ahhoz, hogy rendelkezessen a szükséges kockázati és ellenőrzési funkciókkal (azaz ez is magasabb kockázatot jelez).</p>	<p>(+)/(-) A mutató túl magas értéke magasabb kockázatot jelent; a túl alacsony érték azonban szintén magasabb kockázatra utalhat</p>
<p>Mérlegen kívüli kötelezettségek / Összes eszköz</p>	<p>$\frac{\text{Mérlegen kívüli kötelezettségek}}{\text{Eszközök összesen}}$</p>	<p>A mérlegen kívüli nagy kivettségek azt jelzik, hogy az intézmény kockázatokkal szembeni kivettsége nagyobb lehet, mint ami a mérlegéből kitűnik.</p>	<p>(+) A magasabb érték magasabb kockázatot jelent</p>

<p>A vezetési és belső irányítási rendszerek minőségének kvalitatív értékelése</p>	<p>Az adatok rendelkezésre állásnak és a betétbiztosítási rendszer feldolgozási kapacitásának függvényében a tagintézetek minőségi jellemzőinek értékelése az alábbi forrásokból származó információkon alapulhat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a betétbiztosítási rendszerek által a tagintézetek vezetési és belső irányítási rendszerei minőségének értékelésére kidolgozott kérdőívek, kiegészítve a betétbiztosítási rendszer által végzett helyszíni és/vagy távoli ellenőrzéssel; - az intézmény belső irányításának a SREP-pontszámokban kifejezett átfogó értékelése; - minden tagintézmény külső minősítése egy elismert külső hitelminősítő intézet által. 	<p>A jó minőségirányítási és a stabil belső irányítási gyakorlatok mérsékelhetik azokat a kockázatokat, amelyekkel a tagintézetnek szembe kell néznie, és csökkenthetik a fizetésképtelenség valószínűségét. A minőségi mutatók többet árulnak el a jövőről, mint a számviteli mutatók, és hasznos információkat nyújtanak az intézmény kockázatkezelési és kockázatcsökkentési technikáiról. A számítási módszerben csak olyan minőségi mutató használható, amely a betétbiztosítási rendszer minden tagintézetére nézve rendelkezésre áll. A betétbiztosítási rendszernek emellett törekedni kell arra, hogy biztosítsa a tagintézetek igazságos és objektív kezelését, és hogy a minőségi értékelés előre meghatározott szempontokon alapuljon. A betétbiztosítási rendszer vezetési és belső irányítási rendszerek minőségi értékelésére szolgáló módszertanának tartalmaznia kell azoknak a szempontoknak a felsorolását, amelyeket minden tagintézetre vonatkozóan meg kell vizsgálni.</p>	<p>(+)/(–) A minőség megítélése pozitív vagy negatív is lehet</p>
--	--	--	---

<p>Tagság a betétbiztosítási rendszertől különálló intézményvédelmi rendszerben (IPS)</p>	<p>IPS rendszerben rendelkezésre álló előzetes pénzeszközök</p> <hr/> <p>Adott IPS – tag összes eszköze</p>	<p>Az intézményvédelmi rendszerbeli tagságra vonatkozó mutató az IPS rendszer <i>előzetes</i> finanszírozásának arányát méri.</p> <p>Azonos feltételek mellett az intézményvédelmi rendszerben való tagság elvileg csökkenti az intézmény fizetéseképtelenségének kockázatát, mert a rendszer a tagok mérlegének teljes forrásoldalát biztosítja. Az intézményvédelmi rendszer nyújtotta védelem teljes körű elismeréséhez azonban további, a rendszer <i>előzetes</i> finanszírozására vonatkozó feltételeknek is teljesülniük kell. Ez az újabb, indikatív mutató tovább finomítható, hogy az előzetes pénzeszközök mellett a kérésre lehívható, az intézményvédelmi rendszer tagjai által az intézményvédelmi rendszer központi szerveiben tartott likviditási tartalékkal fedezett további finanszírozási vállalásokat is tükrözze.</p>	<p>(-)</p> <p>A magasabb <i>előzetes</i> finanszírozási szintű intézményvédelmi rendszerben való tagság alacsonyabb kockázatot jelez</p>
<p>Betétbiztosítási rendszerként hivatalosan elismert intézményvédelmi rendszerben betöltött rendszerszintű szerep</p>	<p>A mutató két értéket vehet fel:</p> <p>(i) az intézmény rendszerszintű szerepet tölt be az intézményvédelmi rendszerben; vagy</p> <p>(ii) az intézmény nem tölt be rendszerszintű szerepet az intézményvédelmi rendszerben.</p>	<p>Ha az intézmény rendszerszintű szerepet tölt be az intézményvédelmi rendszerben, például mert kritikus funkciókat nyújt a rendszer más tagjainak, az azt jelenti, hogy a fizetéseképtelensége kedvezőtlenül befolyásolhatja az intézményvédelmi rendszer más tagjainak életképességét. Az intézményvédelmi rendszerben rendszerszintű szerepet betöltő tagoknak ezért magasabb befizetéseket kell teljesíteniük a betétbiztosítási rendszer részére, amely tükrözi a magasabb kockázatot, melyet ez utóbbi számára jelentenek.</p>	<p>(+)</p> <p>Csak két érték lehetséges:</p> <p>i.: magasabb kockázatot jelent;</p> <p>ii.: nem jelent magasabb kockázatot.</p>

Alacsony kockázatú szektorok	<p>A mutató két értéket vehet fel:</p> <p>(i) az intézmény a nemzeti jog által szabályozott, alacsony kockázatú szektorba tartozik; vagy</p> <p>(ii) az intézmény nem tartozik a nemzeti jog által szabályozott, alacsony kockázatú szektorba.</p>	<p>Ez a mutató lehetővé teszi a számítási módszer számára annak figyelembe vételét, hogy egyes intézmények a nemzeti jog által szabályozott, alacsony kockázatú szektorba tartoznak. Az indoklás az, hogy az ilyen intézményeket alacsonyabb kockázatúnak kell tekinteni a betétbiztosítási rendszer részére teljesítendő befizetés kiszámítása tekintetében.</p>	<p>(-) Csak két érték lehetséges: i.: alacsonyabb kockázatot jelent; ii.: átlagos kockázatot jelent.</p>
5. A betétbiztosítási rendszer potenciális veszteségei			
<p>A szavatolótőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelményt (MREL) meghaladó szavatolótőke és leírható vagy átalakítható kötelezettségek</p>	<p style="text-align: center;"><i>Szavatolótőke és leírható ill. átalakítható kötelezetts. Összes kötelezettség, beleértve a szavatolótőkét – MREL</i></p> <p>Ahol: „szavatoló tőke”: az alapvető tőke és a járulékos tőke összege, az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 118. pontjában szereplő meghatározásnak megfelelően;</p> <p>„leírható, illetve átalakítható kötelezettségek”: a BRRD 2. cikke (1) bekezdésének 71. pontjában említett kötelezettségek összege;</p>	<p>Ez a mutató a tagintézet veszteségelnyelő képességét méri. Minél magasabb az intézmény veszteségelnyelő képessége, annál kisebbek a betétbiztosítási rendszer potenciális veszteségei.</p>	<p>(-) A magasabb érték alacsonyabb kockázatot jelent</p>

4. melléklet – A betétbiztosítási rendszer részére teljesítendő éves befizetések számításának lépései

Az adatoknak a tagintézetektől történő összegyűjtését követően a betétbiztosítási rendszernek az alábbi lépéseket kell elvégeznie a tagok éves befizetéseinek kiszámításához.

Lépés	Lépés leírása	Az iránymutatások kapcsolódó rendelkezései
1. lépés	Éves célszint meghatározása	Iránymutatások 37. bekezdése
2. lépés	Az adott évben minden tagintézetre vonatkozó hozzájárulási arány (CR) meghatározása	Iránymutatások 39. bekezdése
3. lépés	Minden kockázati mutató értékének kiszámítása	Iránymutatások 48-77. bekezdése (mutatókra vonatkozó követelmények); 2. és 3. melléklet (mutatók képletei)
4. lépés	Az egyes tagintézetek egyedi kockázati pontszámának (IRS) meghatározása minden kockázati mutatóra vonatkozóan	1. melléklet 1-5. és 13-17. bekezdése
5. lépés	Az egyes intézetek összesített kockázati pontszámának (ARS) kiszámítása az adott intézetre meghatározott egyedi kockázati pontszámok (IRS) összesítésével	Iránymutatások 41. és 54-56. bekezdése (mutatók súlyozására vonatkozó követelmények); 1. melléklet 6-9. és 18. bekezdése
6. lépés	Az egyes tagintézetekhez tartozó összesített kockázati súly (ARW) meghatározása (az intézmény kockázati osztályba sorolása) az intézmény összesített kockázati pontszáma (ARS) alapján	Iránymutatások 43-45. bekezdése; 1. melléklet 10-12., 19-21. bekezdése
7. lépés	Az egyes intézetek korrigálatlan kockázatalapú befizetésének kiszámítása a hozzájárulási arány (CR), az intézmény biztosított betétei (CD) és az intézmény összesített kockázati súlya (ARW) szorzataként	Iránymutatások 35. bekezdése
8. lépés	Az tagintézetek korrigálatlan kockázatalapú befizetéseinek összesítése, és a korrekciós együttható (μ) meghatározása	Iránymutatások 44. bekezdése
9. lépés	A korrekciós együttható (μ) alkalmazása minden tagintézetre, és a korrigált kockázatalapú befizetések kiszámítása	Iránymutatások 44. bekezdése